

Česká zemědělská univerzita v Praze
Fakulta životního prostředí
Katedra plánování krajiny a sídel

**Spokojenost s bydlením u imigrantů žijících
na Praze 3**
Bakalářská práce

Vedoucí práce: Ing. arch. Tomáš Peltan, Ph.D.
Bakalant: Aleksandr Rusanov

2024

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Fakulta životního prostředí

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Aleksandr Rusanov

Územní technická a správní služba v životním prostředí

Název práce

Spokojenost s bydlením u imigrantů žijících na Praze 3

Název anglicky

Immigrants' Satisfaction with Housing in Prague 3 area

Cíle práce

Práce zjistí faktory ovlivňující spokojenost s bydlením u imigrantů z postsovětských zemí, kteří žijí v městské části Praha 3. Práce se zaměří na faktory související s polohou bydlení, tj. zejména environmentálními faktory (např. hygiena životního prostředí, mikroklima, městská zeleň), dále udržitelnou mobilitou, dostupností občanské vybavenosti a bezpečností. Zohledněny budou také specifické ukazatele důležité pro vnímání kvality života imigranty.

Metodika

V teoretické části se student zaměří na problematiku kvality života a jeho ukazatelů ve vztahu k městskému prostředí obytných čtvrtí. Zvláštní pozornost přitom bude věnována vnímání a potřebám charakteristickým pro imigranty. Součástí teoretické části práce bude také nastudování pravidel sociologického šetření včetně stanovení potřebné velikosti vzorku.

Praktická část bude mít formu sociologického šetření. Na základě výsledků literární rešerše bude provedeno dotazníkové šetření na vzorku imigrantů z postsovětských zemí. Vzorek bude založen na principu kvótního výběru z hlediska zdrojového státu migrace a pohlaví.

Vyhodnocení výsledků bude zahrnovat vyhodnocení odlišností ve vnímání kvality prostředí vzhledem k věku, pohlaví a národnosti imigrantů.

Doporučený rozsah práce

30 normostran

Klíčová slova

bydlení, životní prostředí, udržitelná mobilita, občanská vybavenost, spokojenost s bydlením, imigrace

Doporučené zdroje informací

DILL, V., JIRJAHN, U., TSERTSVADZE, G., Residential Segregation and Immigrants' Satisfaction with the Neighborhood in Germany. *Social Science Quarterly*, 96(2), 2015.

DISMAN, Miroslav; UNIVERZITA KARLOVA. *Jak se vyrábí sociologická znalost : příručka pro uživatele*. Praha: Karolinum, 2011. ISBN 978-80-246-1966-8.

MCCREA, R., SHYY, K.-T., STIMSON, R., What is the Strength of the Link Between Objective and Subjective Indicators of Urban Quality of Life? *Applied Research in Quality of Life*, 2006(1), 2006.

MEDERLY, P., TOPERCER, J., NOVÁČEK, P. Indikátory kvality života a udržitelného rozvoje: kvantitativní, vícerozměrný a variantní přístup. Praha: CESES, 2004. 117 s. ISBN 80-239-4389-8.

OUŘEDNÍČEK, Martin; TEMELOVÁ, Jana. *Sociální proměny pražských čtvrtí*. Praha: Academia, 2012. ISBN 978-80-200-2064-2.

Předběžný termín obhajoby

2023/24 LS – FŽP

Vedoucí práce

Ing. arch. Tomáš Peltan, Ph.D.

Garantující pracoviště

Katedra plánování krajiny a sídel

Elektronicky schváleno dne 19. 12. 2023

prof. Ing. Petr Sklenička, CSc.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 19. 12. 2023

prof. RNDr. Michael Komárek, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 20. 02. 2024

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma: "Spokojenost s bydlením u imigrantů žijících na Praze 3" vypracoval samostatně a citoval jsem všechny informační zdroje, které jsem v práci použil a které jsem rovněž uvedl na konci práce v seznamu použitých informačních zdrojů.

Jsem si vědom, že na moji bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, především ustanovení § 35 odst. 3 tohoto zákona, tj. o užití tohoto díla.

Jsem si vědom, že odevzdáním bakalářské práce souhlasím s jejím zveřejněním podle zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a to i bez ohledu na výsledek její obhajoby.

Svým podpisem rovněž prohlašuji, že elektronická verze práce je totožná s verzi tištěnou a že s údaji uvedenými v práci bylo nakládáno v souvislosti s GDPR.

V Praze dne 28. 3. 2024

Poděkování

Na tomto místě bych rád vyjádřil svou vděčnost mému vedoucímu bakalářské práce, Ing. arch. Tomáši Peltanovi, Ph.D., za jeho hodnotné rady a ochotu poskytnout pomoc během mé práce na tomto projektu.

Spokojenost s bydlením u imigrantů žijících na Praze 3

Abstrakt

Bakalářská práce se zaměřena na identifikaci faktorů ovlivňujících spokojenost přistěhovalců ze zemí postsovětského prostoru s bydlením v Praze 3. Práce hodnotí, jak se faktory jako přístup k zeleným plochám, kvalita veřejného občanského vybavení, doprava, hygiena životního prostředí, mikroklima, městská zeleň a psychologické a sociální potřeby obyvatel podílejí na kvalitě života v této městské části. Výzkum je zaměřen na střední socioekonomickou skupinu respondentů, aby prozkoumal, jak tyto faktory ovlivňují jejich vnímání kvality bydlení. Výzkum zahrnuje dotazníkové šetření mezi obyvateli Prahy 3 a analýzu dat, což umožňuje hlubší pochopení faktorů ovlivňujících kvalitu života v této lokalitě. Na základě analýzy získaných výsledků bylo zjištěno, že pohlaví je faktorem, který ovlivňuje spokojenost přistěhovalců s celkovým stavem bydlení v dané lokalitě. Byly také zaznamenány rozdíly v závislosti na zemi původu respondentů.

Klíčová slova:

bydlení, životní prostředí, udržitelná mobilita, občanská vybavenost, spokojenost s bydlením, imigrace

Immigrants' Satisfaction with Housing in Prague 3 area

Abstract

The bachelor thesis focuses on the identification of factors influencing the satisfaction of immigrants from post-Soviet countries with living in Prague 3. The thesis evaluates how factors such as access to green spaces, quality of public amenities, transport, environmental hygiene, microclimate, urban greenery, and psychological and social needs of residents contribute to the quality of life in this urban area. The research focuses on a middle socio-economic group of respondents to explore how these factors influence their perception of the quality of living. The research includes a questionnaire survey of residents of Prague 3 and data analysis, which allows for a deeper understanding of the factors affecting quality of life in this locality. Based on the analysis of the results obtained, it was found that gender is a factor that influences immigrants' satisfaction with the overall condition of housing in the locality. Differences were also noted depending on the respondents' country of origin.

Keywords:

housing, environment, sustainable mobility, amenities, housing satisfaction, immigration

Obsah

1 Úvod	1
2 Cíle práce	4
3 Literární rešerše	5
3.1 Definice pojmů	5
3.2 Indikátory kvality života	8
3.2.1 Vnímání městského prostředí migranty	10
3.2.2 Bezpečnost	13
3.2.3 Městská zeleň	15
3.2.4 Dostupnost veřejné občanské vybavenosti a přístup k základním službám 18	
3.2.5 Hygiena životního prostředí	20
3.2.6 Mikroklima.....	22
4 Metodika	24
5 Charakteristika studijního území	27
5.1 Historie MČ Praha 3	27
5.2 Charakteristika MČ Praha 3	29
6 Výsledky práce	35
6.1 Charakteristika souboru respondentů	35
6.2 Migrace respondentů do MČ Praha 3	38
6.3 Vzdělání a zaměstnání	40
6.4 Bydlení	41
6.5 Veřejná prostranství	45
6.6 Občanská vybavení a urbanistické prvky	50
6.7 Verifikace hypotéz	52
7 Diskuse	58
8 Závěr	61
9 Přehled literatury a použitých zdrojů	63
10 Seznam obrázků, tabulek a grafů	72
10.1 Seznam obrázků	72
10.2 Seznam tabulek.....	72
10.3 Seznam grafů.....	72
11 Přílohy	74

1 Úvod

V posledních desetiletích se problematika kvality bydlení stala jedním z nejvýznamnějších témat v oblasti urbanistiky, sociologie, demografie, environmentálních věd, regionálního plánování, psychologie. Kvalita bydlení ovlivňuje zdraví, životní spokojenost a produktivitu jednotlivců, ale také celkovou kvalitu života ve městech. Plánování v 21. století bere v potaz pluralitu potřeb různých skupin obyvatel prostřednictvím čtyř klíčových kvalit: politické povědomí, odvahy, kreativity a terapeutického přístupu. Tento přístup reaguje na výzvy rozmanitosti v městském prostředí, kde převládají rozdílnost, cizost a pluralita. Plánování se zaměřuje na správu společného soužití v městských prostorech, přičemž se snaží obohatit lidský život a pracovat na sociální, kulturní a environmentální spravedlnosti. Přístup plánování se tedy musí vyvíjet a adaptovat, aby byl schopen adekvátně reagovat na potřeby různorodých komunit v multikulturních městech. (Sandercock, 2004)

Cizinci tvoří v mnoha evropských zemích důležitý a neustále rostoucí segment populace. Počet cizinců, kteří přicházejí do České republiky, se každoročně zvyšuje. Současně existuje trvalý akademický zájem o okolnosti života imigrantů a jejich integraci do hostitelských společností v průběhu času a generací. Jak vyplývá ze statistik MVČR, k 30. září 2023 bylo na území České republiky registrováno celkem 1 028 441 osob cizí státní příslušnosti, což je zhruba 10% populace. Počet cizinců pobývajících v ČR představuje významný podíl obyvatelstva, zejména v Praze. Data ukazují na rostoucí trend migrace do ČR s výrazným zastoupením cizinců z třetích zemí. (Ministerstvo vnitra České republiky a, 2023) Očekává se, že populace v České republice bude i v budoucnu pokračovat ve svém růstu, což je zřejmé z různých statistik, zejména v souvislosti s posledními událostmi na Ukrajině.

Přestože se tradičně hodně výzkumů věnuje studiu objektivních podmínek integrace přistěhovalců, v posledních letech přitahuje pozornost vědců subjektivní hodnocení životní situace přistěhovalců. Při výzkumu kvality života je důležité brát v úvahu oba faktory, aby bylo možné lépe porozumět spokojenost s životem migrantů.

Veřejné prostory představují důležitý prvek ve vývoji města a mají zásadní vliv na sociální život jeho obyvatel. Slouží jako platformy pro sociální interakce mezi původními a nově přistěhovanými obyvateli, což napomáhá integraci různých skupin,

lepšímu vzájemnému porozumění a podporuje spokojenější a kohezivnější společenství. Přítomnost kvalitních veřejných prostorů hraje významnou roli v rozhodovacím procesu lidí při výběru nového bydlení. Pro mnoho lidí je atraktivní a dobře vybavený veřejný prostor klíčovým faktorem. Celkově přispívají k vytváření přátelského a důvěryhodného prostředí, zlepšují kvalitu života a podporují sociální kontakty mezi obyvateli. (Ouředníček, Temelová, 2012)

Je známo, že přírodní prostředí, parky a zeleň podporují zdravý životní styl a zlepšují fyzickou a psychickou pohodu u přistěhovalců i nepřistěhovalců (Stodolska a kol., 2017). Přestože přítomnost zeleně není univerzálním řešením sociálních a environmentálních nerovností, existují důkazy naznačující, že trávení času v zelených prostorách může mít pozitivní vliv na fyzické a mentální zdraví přistěhovalců, kteří se potýkají s řadou výzev spojených s adaptací na nové prostředí. (Hordyk a kol., 2015).

V rámci bakalářské práce bylo považováno za důležité přistupovat k analýze migrace střední třídy. Základním impulzem pro migraci střední třídy je často touha po zlepšení svého sociálního a ekonomického postavení, s ambicí vytvořit lepší podmínky pro budoucí generace. Tento segment populace vyhledává možnosti pro svůj osobní a profesní rozvoj, což je motivuje k migraci za vzděláním nebo pracovními příležitostmi, a to jak v rámci národních hranic, tak na mezinárodní úrovni. Migrace střední třídy přináší významný přínos pro globalizaci pracovního trhu a rozvoj mezinárodních ekonomických vztahů. Tito migranti často přinášejí do hostitelských zemí klíčové dovednosti a znalosti, které mohou být nezbytné pro inovace a ekonomický růst. Současně se tato skupina potýká s řadou výzev, jako je adaptace na nové pracovní a kulturní prostředí, což může mít dopad na jejich sociální a profesní integraci. (Scott, 2019)

Z důvodů rozmanitosti a specifčnosti složení populace v městské části Praha 3 a vzhledem k rostoucímu podílu cizinců, zejména studentů a pracovních imigrantů ze zemí třetího světa, bylo rozhodnuto provést průzkum jejich spokojenosti s bydlením. Tato populace se vyznačuje odlišnými potřebami a zkušenostmi ve srovnání s domácími obyvateli, což může ovlivňovat jejich vnímání a hodnocení bydlení v této lokalitě. Zvláštní pozornost byla věnována imigrantům pocházejícím z postsovětských zemí, neboť tato skupina tvoří významnou část cizinců v této oblasti. Důvody pro zařazení této cílové skupiny do výzkumu jsou vícevrstevnaté. Za prvé, autor má osobní

zkušenosti s životem v zemích postsovětského bloku a je tak schopen lépe porozumět specifickým potřebám a výzvám, kterým tito imigranti čelí. Za druhé, většina cizinců v Praze 3 jsou právě přistěhovalci z postsovětských zemí, což ukazuje na důležitost studia jejich spokojenosti s bydlením v této lokalitě. (Sýkora a kol., 2021)

2 Cíle práce

Bakalářská práce byla zaměřena na identifikaci klíčových faktorů ovlivňujících spokojenost přistěhovalců ze zemí postsovětského prostoru s jejich bydlením v Praze 3.

Cílem práce bylo zhodnotit, jak se faktory, jako je přístup k zeleným plochám, kvalita veřejného občanského vybavení, doprava, hygiena životního prostředí, mikroklima, městská zeleň, psychologické a sociální potřeby obyvatel, podílí na kvalitě života v této městské části Prahy.

Výzkum byl zaměřen na střední socioekonomickou skupinu respondentů, s cílem podrobněji zkoumat, jakým způsobem tato situace ovlivňuje jejich vnímání kvality bydlení. Práce také prozkoumala, jakým způsobem lze tyto faktory vylepšit s cílem zvýšit kvalitu života obyvatel Prahy.

Hypotézy byly stanoveny následovně:

- H1: Imigranti na Praze 3 budou vykazovat větší míru spokojenosti s bydlením v oblasti s blízkostí zelených ploch.
- H2: Imigranti na Praze 3, kteří jsou spokojeni s blízkostí rekreačních zařízení, budou projevovat větší spokojenost s bydlením.
- H3: Imigranti na Praze 3, kteří projevují pozitivní vnímání kvality dopravní infrastruktury ve svém okolí, budou pravděpodobně projevovat vyšší míru spokojenosti s bydlením v porovnání s těmi, kteří vnímají nedostatky v dopravní infrastruktuře.

3 Literární rešerše

3.1 Definice pojmů

Kvalita života

„Vedle pojmu „quality of life“ (kvalita života) totiž existuje celá řada souvisejících nebo souřadných pojmů, které jsou velmi často užívány jako synonyma, i když ani jejich přesný význam není dosud zcela dostatečně definován. Jako příklad lze uvést pojmy „social well-being“ (sociální pohoda), „well-being“ (pocit pohody), „subjective well-being“ (individuální stav pohody), „social welfare“ (sociální blahobyt), „human development“ (lidský rozvoj), „standard of living“ (životní úroveň), popř. „happiness“ (štěstí), „health“ (zdraví), „wealth“ (bohatství), „satisfaction“ (spokojenost) aj. “ (Heřmanová, 2012)

Po ukončení druhé světové války se nástupem míru a obnovou společnosti staly pojmy jako "štěstí", "well-being" a "kvalita života" středem pozornosti sociálních programů. Tento vývoj vedl k vytvoření nového interdisciplinárního oboru nazývaného "výzkum kvality života", jehož hlavním cílem je poskytovat důkazy a informace pro navrhování a hodnocení účinných sociálních politik. V kontextu této problematiky je "kvalita života" vnímána jako objektivní kritérium, které lze hodnotit nezávisle na subjektivním vnímání jednotlivců. To se týká měření míry nezávislosti a schopnosti normálně fungovat v běžném životě. (Dragomirecká, Bartoňová, 2006)

Kirby Brooks popisuje pojem "kvalita života" jako míru, do jaké míry prožívání života uspokojuje individuální psychologické a fyzické potřeby a přání jednotlivce, a to v souladu s jeho osobními hodnotami a životním stylem. Podobný pohled představuje i Dickens, který QOL chápe jako měření rozdílu mezi nenaplněnými a naplněnými potřebami a přáními, a to na základě Maslowovy pyramidy potřeb. (Dragomirecká, Škoda, 1997) Podle Kučery Z. je definice QOL chapaná jako úroveň osobní pohody spojenou s životním stylem a podmínkami, v nichž jedinec žije. Tato pohoda vychází z vnějšího prostředí a je spojena s pocitem naplnění a uspokojení. (Kučera, 2004)

Ve Velkém sociologickém slovníku Maříková a kol. ve skutečnosti docházejí k odbornému závěru, kdy problematiku kvality života shrnují následujícím způsobem: „Kvalita života je posuzována především podle indikátorů životního prostředí,

ukazatelů zdraví a nemoci, úrovně bydlení a rekreace, mezilidských vztahů, volného času, sociálních i technologických charakteristik práce, možností podílet se na řízení společnosti, podle osobní i kolektivní bezpečnosti, sociálních jistot a občanských svobod. Některá pojetí kladou důraz na subjektivní hodnocení (spokojenost jednotlivce se svým životem); v rámci tzv. hnutí sociálních ukazatelů se však naopak projevuje snaha nalézat objektivnější kritéria. Kvalita života je studována buď jako souhrn dílčích „kvalit“ jednotlivých stránek a složek života, nebo holisticky jako celek s vlastní strukturou a významem. Mnohdy je zcela redukována na zjišťování úrovně spokojenosti s daným stavem. (Maříková, Petrusek, Vodáková a kol., 1996)

Celkově lze kvalitu života chápat jako rovnováhu mezi ekonomickým blahobytem, udržitelným životním prostředím a sociální spravedlností. Sledování těchto tří pilířů umožňuje komplexní hodnocení a plánování opatření pro zlepšení životních podmínek obyvatel. (Maussen a kol., nedatováno)

Migrant

Pojem "migrant" je širší a neexistuje pro něj univerzálně platná definice. Podle Mezinárodní organizace pro migraci (IOM, 2023) zahrnuje tento termín osoby, které se z různých důvodů rozhodly přesunout ze svého původního bydliště. Migrovat mohou buď v rámci své země (vnitřní migrace), nebo do jiného státu (vnější migrace). Migranti mohou být rozděleni na dobrovolné, jako jsou kvalifikovaní pracovníci nebo podnikatelé, a nucené, mezi které spadají uprchlíci nebo osoby vystavené obchodu s lidmi (Uherek a kol., 2016). Zahraniční migraci lze chápat dvěma způsoby: jako emigraci, což je odchod z domovské země, a jako imigraci, tedy příchod do nové hostitelské země. (Castles, 2001) Termín "imigrant" označuje osobu, která se rozhodla přestěhovat do jiného státu s úmyslem trvalého usazení, podle definice Ministerstva vnitra České republiky b (2023).

Uprchlík

Definice uprchlíka je uznávána podle Ženevské úmluvy. V České republice je tato osoba označována jako azylant a je to někdo, kdo splňuje kritéria definovaná touto úmluvou (Ministerstvo vnitra České republiky b, 2023).

V souvislosti s výzkumem kvality života přistěhovalců má smysl rozlišovat mezi pojmy migrant a uprchlík. Migranti často migrují za lepšími životními podmínkami nebo pracovními příležitostmi a mají možnost se bezpečně vrátit do své domovské

země. Naopak uprchlíci čelí bezprostřední hrozbě a nemohou se bezpečně vrátit do své země původu. (Drbohlav a kol., 2010). V této práci bude termín "imigrant" použit pro osoby z třetích zemí mimo EU, které do České republiky přicházejí z důvodů jako studium nebo práce.

Cizinec

V kontextu české legislativy je pojem "cizinec" definován jako osoba, která není občanem České republiky. Toto vymezení je zakotveno v § 1 odst. 2 zákona č. 326/1999 Sb. o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, kde se za cizince považuje jakákoli fyzická osoba, která nedisponuje českým občanstvím. Tento termín zahrnuje i občany jiných států Evropské unie.

Střední socioekonomická skupina

Střední socioekonomická skupina podle socioekonomické klasifikace (ABCDE, 2017) v české společnosti se skládá ze tří hlavních kategorií: vyšší střední třídy (B), střední třídy (C) a nižší střední třídy (D), každá s unikátními ekonomickými a sociálními rysy.

Skupina B, vyšší střední třída, tvoří asi osminu domácností. Její příjmy se pohybují mezi 1.2 a 1.38 násobkem průměru, což znamená o 27 % vyšší příjem na hlavu ve srovnání s průměrnou domácností. Hlavy těchto domácností jsou často vysokoškolsky vzdělaní zaměstnanci nebo vedoucí pracovníci a podnikatelé se středním vzděláním.

Střední třída, skupina C, představuje zhruba třetinu všech domácností. Příjem na osobu se pohybuje od 0.87 do 1.2 násobku průměru, rozdělený do tří podkategorií (C1-C3) podle míry příjmu. Typické povolání zahrnuje kancelářské a technické profese, práce v obchodě a službách, obvykle bez podřízených, s nižším nebo středoškolským vzděláním. Skupina zahrnuje převážně ekonomicky aktivní hlavy domácností, ale i část důchodců.

Nižší střední třída, skupina D, tvoří přibližně čtvrtinu domácností s příjmem kolem 74 % průměru. V této skupině převažují důchodci a méně kvalifikovaní nebo nekvalifikovaní manuální pracovníci s nižším vzděláním. Tato skupina je rozdělena do dvou podkategorií, D1 a D2.

3.2 Indikátory kvality života

Ve výzkumné studii Mederlyho a kol. (2004) je indikátor popisován jako jakýkoliv číselný údaj či data, která by měla mít vztah ke kvalitě života, respektive nějakým způsobem ji hodnotit. Identifikace klíčových složek kvality života by neměla být provedena náhodně, ale spíše následovat logický vzorec, který zajistí alespoň určitý stupeň shody v měření. Podle Pacioneho by mohla být přijata obecně uznávaná teorie kvality života, stanovující jednoznačné podmínky definující lidskou kvalitu života, včetně jejich relativní důležitosti vyjádřené váhami. (Pacione, 2003)

Současně lze kvalitu života chápat jako charakteristiky samotných jednotlivců. Tyto objektivní aspekty kvality života se často měří pomocí různých ukazatelů, jako je dostupnost zdravotní péče, úroveň kriminality, vzdělání, dostupnost rekreačních zařízení a podmínky bydlení. Neméně důležité jsou však i subjektivní aspekty kvality života, které se zaměřují na způsob, jakým jednotlivci sami vnímají a hodnotí své životní podmínky. Subjektivní ukazatele se často získávají prostřednictvím průzkumů a dotazníků, které se ptají jednotlivců na jejich vlastní pohled na své zdraví, péči, kterou obdržují, a dostupnost zdravotních služeb. Je důležité brát v úvahu jak objektivní, tak subjektivní aspekty kvality života při komplexním hodnocení pohody. Zatímco objektivní ukazatele poskytují užitečné informace o fyzických a materiálních podmínkách života, subjektivní ukazatele nám pomáhají lépe porozumět tomu, jak jednotlivci tyto podmínky prožívají a jak je vnímají. (Pacione, 2003)

Lze konstatovat, že v současné době se pro hodnocení kvality života využívá rozsáhlého spektra ukazatelů. Ty lze obecně rozdělit do dvou hlavních skupin:

1. Objektivní ukazatele – ty hodnotí kvalitu života prostřednictvím specifických charakteristik, jako jsou vlastnosti životního prostředí, sociální podmínky, úroveň hospodářství, politické klima (např. kvalita ovzduší, příjem, zdravotní stav, kriminalita atd.).
2. Subjektivní ukazatele – vycházející z analýzy vnímání a hodnotového systému obyvatel v kontextu jejich každodenních aktivit ve městech. Jinými slovy, subjektivní hodnocení objektivních charakteristik nebo individuálního vnímání (spokojenost/nespokojenost). (Pacione, 2003)

Vztah mezi těmito dvěma skupinami indikátorů zůstává nevyjasněný, a neexistuje přesvědčivý důkaz o převaze kterékoli z nich. Empirické studie ukazují

proměnlivé výsledky: v některých případech dochází k silné korelaci mezi těmito dvěma aspekty, zatímco v jiných situacích se žádná výrazná souvislost neprojevuje. Dle Hagerty a kol., pouze hodnocení subjektivního blahobytu nemusí být dostatečné pro úplné pochopení celkového stavu jedince. Například, jedinec může vykazovat vysokou míru spokojenosti, i když se nachází v nevýhodných životních podmínkách, které mohou negativně ovlivnit délku a kvalitu jeho života. Na druhé straně, přítomnost objektivně příznivých podmínek nezaručuje automaticky pocit spokojenosti. Tento aspekt je ilustrován příkladem bohatého člověka, který nemusí být šťastný, pokud cítí závist vůči někomu s větším majetkem. (Hagerty, a kol., 2001)

Pochopení vztahu mezi objektivními a subjektivními ukazateli kvality života je komplexní téma, které se snaží objasnit různé teorie. Teorie homeostázy představuje myšlenku, že kvalita života se mění v reakci na životní události, ale většinou se vrátí k určité rovnovážné úrovni spokojenosti. Toto je považováno za adaptivní, což vysvětluje, proč může být korelace mezi subjektivním vnímáním a objektivními událostmi nízká.

Na druhé straně, top-down modely ukazují, jak osobnostní rysy, jako neuroticismus a extroverze, mohou ovlivnit životní spokojenost a oslabit vztah mezi objektivními a subjektivními ukazateli kvality života. Subjektivní spokojenost je tedy nepřímo ovlivněna stabilními osobnostními rysy.

Bottom-up modely obecně nepředpokládají slabý vztah mezi objektivními a subjektivními ukazateli. Tyto modely vycházejí z předpokladu, že subjektivní hodnocení přispívá k celkové životní spokojenosti. Avšak pokud jsou tyto modely spojeny s psychologickými teoriemi soudních procesů, vztah mezi objektivními a subjektivními ukazateli se může komplikovat.

Tyto různé perspektivy zdůrazňují složitost vztahů mezi objektivními okolnostmi a subjektivním vnímáním kvality života, ukazující, že tento vztah může být ovlivněn mnoha faktory, včetně psychologických procesů a osobnostních rysů. Tento poznatek poukazuje na nutnost multidimenzionálního přístupu k hodnocení kvality života, který zahrnuje jak objektivní, tak subjektivní aspekty. (McCrea a kol., 2006)

Tato studie se zaměřena zejména na faktory související s umístěním bydlení, tj. zejména na faktory životního prostředí, udržitelné mobility, dostupnosti vybavení

a bezpečnosti faktory, které lze považovat za rozhodující v každém z těchto aspektů, mohou být tedy také fyzické, environmentální, motorické a fyziologické. (Alvarez, Müller-Eie, 2022)

Fyzický aspekt zahrnuje využívání prostoru, poskytované služby, infrastrukturu, charakteristiky obytných prostor a urbanistické plánování. Tyto prvky mají přímý dopad na kvalitu života ve městech, přičemž dobře navržené městské prostředí podporuje obyvatelnost a udržitelnost. Klíčové jsou také služby a zařízení v městských komunitách, které jsou důležité pro spokojenost obyvatel.

Environmentální rozměr se zaměřuje na přírodní aspekty jako kvalitu vzduchu a vody. Rychlá urbanizace přináší výzvy jako úbytek zelených ploch a zvyšující se znečištění. Zelené plochy hrají důležitou roli v ochraně městského prostředí a podpoře zdraví obyvatel.

Pohybový aspekt se týká bezpečnosti dopravy, hluku a infrastruktury veřejné dopravy. Efektivní dopravní systémy jsou klíčové pro přístup k službám a sociálním interakcím, stejně jako pro propojenost městských oblastí.

Psychologický rozměr je subjektivní a týká se individuálního vnímání a spokojenosti s ostatními aspekty urbanismu. Tento aspekt se liší v závislosti na osobních zkušenostech a kontextu. (Alvarez, Müller-Eie, 2022)

3.2.1 Vnímání městského prostředí migranty

Charakteristiky čtvrti mohou ovlivnit kvalitu života a integrační výsledky migrantů, jako jsou ekonomické příležitosti, životní podmínky a občanská angažovanost. (Maussen a kol., nedatováno)

Výzkum (Lin, Huang, 2018) identifikuje čtyři rozlišitelné formy spokojenosti, které odrážejí různé domény vnímání lokálního prostředí migranty: neuspokojivé lokální prostředí, spokojené sociální prostředí, spokojené fyzické prostředí a spokojený společenský život. Tyto formy spokojenosti mají různý vliv na subjektivní blaho migrantů. Zvláště spokojenost s fyzickým prostředím a společenským životem vykazuje pozitivní souvislost s mírou štěstí migrantů. Dále bylo zjištěno, že existují rozdíly v tomto vztahu mezi různými generacemi migrantů. U mladších generací má spokojenost s fyzickým prostředím větší pozitivní dopad na štěstí, zatímco u starších generací je významnější spokojenost se společenským životem.

Faktory integrace a životní spokojenosti migrantů mohou být také posuzovány ve třech směrech: kulturní, sociální a ekonomická integrace: (Kogan, Shen, Siegert, 2018)

Kulturní integrace: Formování nové kulturní a etnické identity v hostitelské zemi je klíčovým výzvám pro životní spokojenost migrantů. Úplná segregace od hostitelské společnosti nebo úplné odtržení od kultury domovské země má negativní dopad na životní spokojenost migrantů.

Sociální integrace: Rozsah vnímané diskriminace je přímo spojen s životní spokojeností migrantů, nezávisle na ekonomických podmínkách. Čím více se migranti cítí vyloučení ze společnosti, tím jsou méně spokojeni se svým životem. Dále, postoj domorodé populace k migrantům a integrace migrantů z pohledu právních předpisů a politik mají přímý dopad na objektivní podmínky integrace migrantů.

Ekonomická integrace: Kvalita života migrantů závisí nejen na osobním bohatství a zdrojích, ale také na kvalitě a množství veřejných statků a služeb, jako je vzdělání, zdravotní péče, právo, veřejná správa, sociální péče a sociální zabezpečení. Migranté, kteří mají vyšší příjem nebo jsou ve výhodnějších materiálních podmínkách, jsou obecně spokojenější se svým životem než ti s nižším příjmem nebo v méně výhodných materiálních podmínkách. Současně je také zkoumána míra ekonomické nerovnosti v hostitelské zemi a její vliv na životní spokojenost migrantů. Obecně platí, že v zemích s vyšší mírou ekonomické nerovnosti jsou migranti méně spokojeni se svým životem, ale výjimkou mohou být vysoce vzdělání migranti, kteří mohou vnímat ekonomickou nerovnost méně negativně. (Kogan, Shen, Siegert, 2018)

Prostorová koncentrace migrantů

Prostorová koncentrace migrantů v městském prostředí, jak je ilustrována v případě Prahy, je komplexním jevem, jenž odráží různorodé a vzájemně propojené faktory. Jedním z klíčových aspektů je faktor kulturní vzdálenosti, který předpokládá, že migranti s odlišným kulturním a sociálním profilem od hostitelské společnosti mají tendenci se shlukovat do specifických oblastí, čímž si ulehčují adaptaci v novém prostředí a udržují sociální a ekonomické vazby s lidmi stejného etnika. Tato sklon k samosegregaci je úzce propojena s institucionálními faktory, které se týkají vytváření vlastních institucí v rámci etnických sítí, jako jsou podpůrné systémy ekonomických

a sociálních vztahů, které fungují jako záchranné sítě a zároveň podporují další imigraci příslušníků stejného etnika.

Paralelně hrají významnou roli ekonomické faktory, které ovlivňují rozhodování migrantů o usazení v určitých částech města. Tyto rozhodnutí jsou často podmíněny finančními možnostmi migrantů, kteří se usazují v oblastech, jejichž socio-ekonomický status odpovídá jejich ekonomickým prostředkům. Tento fenomén je doplněn socio-psychologickými faktory, kdy vnímání etnických skupin většinovou populací má zásadní vliv na rozhodnutí migrantů o koncentraci v určitých oblastech. Pokud jsou vnímání negativně, může to vést k větší izolaci a formování etnických enkláv jako obrany proti diskriminaci.

Konečně, časový faktor hraje zásadní roli v tom, jak se prostorové vzorce koncentrace mění. S postupující integrací a adaptací migrantů do hostitelské společnosti se jejich potřeba koncentrovat ve specifických oblastech může snižovat, což vede k většímu rozmíchání s hostitelskou populací. Výsledkem je dynamický proces, v němž se vzorce osídlení a integrace migrantů neustále vyvíjejí a mění v závislosti na kombinaci kulturních, institucionálních, ekonomických, socio-psychologických a časových faktorů. (Ouředníček, Temelová, 2012)

Rezidenční segregace má značný vliv na spokojenost imigrantů s bydlením. Zjištění, že imigranti žijící v segregovaných oblastech vykazují nižší spokojenost s bydlištěm, podporuje myšlenku, že diskriminace hraje větší roli než vlastní výběr. To naznačuje, že segregace může vést k sociální izolaci, omezenému přístupu k veřejným službám a školám, a bránit asimilaci imigrantů do hostitelské společnosti.

Jedním z hlavních důvodů rezidenční segregace, které identifikuje studie v Německu, je diskriminace na trhu s bydlením. Tento faktor může hrát zásadní roli v omezení možností imigrantů při volbě bydliště, což může vést k jejich koncentraci v určitých čtvrtích nebo oblastech. Na druhé straně se studie zabývá i možností, že imigranti se do segregovaných oblastí stěhují sebevolně, což může být motivováno přístupem k informačním sítím, etnickým zbožím, nebo sníženou potřebou adaptace na hostitelskou kulturu a jazyk. (Dill a kol., 2015)

3.2.2 Bezpečnost

Oblast bezpečnosti se zabývá faktory, které ohrožují život, zdraví a majetek občanů, ať již jako důsledek záměrné aktivity, nebo jako důsledek přírodních vlivů. (Přehled dimenzí Bezpečnost, nedatováno)

Bezpečnost je klíčovým prvkem pro ochranu a rozvoj společnosti a jednotlivců, a ovlivňuje jak osobní, tak pracovní a společenské aspekty života. Bezpečnost lze definovat jako stav, kdy jednotlivci či společnosti nejsou ohroženi vážnými hrozbami a mohou tvořit budoucnost podle svých představ. (Maussen a kol., nedatováno) Bezpečnost zahrnuje širokou škálu opatření, postupů a chování zaměřených na zajištění vnitřní, vnější a mezinárodní bezpečnosti jednotlivců, států nebo koalic. Tato koncepce platí jak v normálních podmínkách, tak v krizových nebo válečných situacích. Vnitřní bezpečnost se týká vnímání situace jednotlivce nebo státu, zatímco vnější bezpečnost zahrnuje ochranné prvky vojenského, technického a ekonomického charakteru. Bezpečnostní politika státu nebo koalice formuluje strategii s cílem ovládnout budoucnost, a dosažení tohoto cíle je spojeno s realistickým a efektivním optimalizováním kalkulovaných rizik, spíše než s nesmyslným snahám dosáhnout úplné bezrizikovosti. Hledání bezpečnosti je nekonečný proces. (Antušák a kol., 2002)

V oblasti městského plánování a života, bezpečnost není jen abstraktní pojem, ale hluboce zakotvený sociální a politický problém. Když jde o bezpečnosti ve městě, myslí se na to mnohem širěji než jen na samotnou kriminalitu. To zahrnuje nejen fyzické hrozby, jako jsou trestné činy, ale i psychologické faktory, jako je obava z těchto trestných činů. Jednoduše řečeno, jak časté jsou zločiny a abnormální chování ve městě, může hodně napovědět o tom, jak se lidé cítí a jak spokojeni jsou se svým životním prostředím. Pokud je vysoká míra kriminality, může to znamenat, že lidé se cítí méně bezpečně a mají strach, dokonce i v oblastech, kde je skutečná kriminalita nízká.

Bezpečnost může mít na kvalitu života jednotlivců různé dopady, jako např.:

- Vliv na zdraví: Vnímaná bezpečnost v komunitě má přímý vliv na mentální a fyzické zdraví obyvatel. Když lidé vnímají svoje okolí jako bezpečné, jsou pravděpodobněji fyzicky aktivní, tráví více času venku a mají lepší psychické zdraví.

- Souvislost s fyzickým prostředím: Bezpečnost komunity může být ovlivněna řadou aspektů fyzického prostředí, jako je osvětlení ulic, přítomnost parků a veřejných prostor, údržba budov a infrastruktury, a obecná úroveň údržby veřejného prostoru.
- Sociální interakce: Bezpečnost komunity souvisí také se sociálními interakcemi a kohezí v rámci komunity. Komunity, ve kterých sousedé spolupracují a podporují se navzájem, často vnímají vyšší míru bezpečnosti.
- Prevence kriminality: Vnímání bezpečnosti je také ovlivněno mírou kriminality v oblasti. Vyšší míra kriminality může vést k nižšímu pocitu bezpečí.
- Vliv na další aspekty života: Pocit bezpečí může mít vliv na rozhodnutí lidí o tom, kde budou žít, pracovat a trávit volný čas, což má dále dopad na jejich životní styl a zdraví. (Lan a kol., 2023)

Pocit bezpečí je komplexní a může být rozdělen do několika kategorií. První kategorie se týká individuálního vnímání, kdy je pocit bezpečí ovlivněn osobními přesvědčeními a pocitem jedince v daném prostředí. Sociální složení obyvatelstva lokality, včetně přítomnosti nepřizpůsobivých skupin, má rovněž významný dopad na pocit bezpečí. Dále, fyzické charakteristiky místa, jako je úprava, osvětlení a přehlednost, mohou zlepšit vnímání bezpečí, zatímco špatně osvětlené a nepřehledné prostory mohou působit opačně. Média a legislativa rovněž ovlivňují vnímání bezpečí, přičemž na každého jedince tyto faktory působí různě (Jíchová, Kopecká, nedatováno).

Vnímání bezpečnosti ve městech je komplexním procesem, který je formován mnoha faktory. Tento proces je založen na mentálním zpracování a interpretaci vnějších informací získaných prostřednictvím smyslů. Zahrnuje vnější environmentální informace, emocionální stavy a sociální faktory, které společně ovlivňují, jak jednotlivci vnímají bezpečnost svého okolí.

Základním aspektem vnímání bezpečného prostředí je prediktivní úsudek, že prostředí nepředstavuje hrozbu. Při hodnocení bezpečnosti prostředí je důležité brát v úvahu jak jistotu, tak nejistotu podmínek prostředí. Základní předpoklad pro posouzení bezpečnosti prostoru spočívá ve zjištění, zda prostor nenabízí možnosti skrývání nebo uvěznění. Prostor s otevřenými výhledy bez podmínek pro skrývání je považován za

bezpečný, zatímco prostor, ve kterém je obtížný únik, může vyvolat pocit nebezpečí, i když v prostředí není žádné reálné nebezpečí.

Dalším klíčovým prvkem je percepce kontroly, která je hodnocením proveditelnosti chování, jež zajišťuje bezpečnost jedince v představované nebezpečné situaci. Tato percepce může zvýšit důvěru v bezpečnost a rozděluje se do čtyř aspektů: únik, úkryt, pomoc a záchrana. Důležitá je také role ostatních osob v prostředí, jejichž přítomnost a dohled mohou přispět k pocitu bezpečí. (Wang a kol., 2022)

3.2.3 Městská zeleň

V urbanistice a územním plánování se rozumí pod pojmem zeleň kombinace živých a neživých prvků, jejichž údržba je v souladu se zahradnickými a krajinářskými principy. Hlavním kritériem pro kategorizaci zeleně je její přístupnost pro veřejnost. Pro lepší pochopení a efektivní správu zeleně je důležité rozlišovat mezi různými typy zeleně, zejména s ohledem na jejich přístupnost pro veřejnost. (Oberstein, 2001)

- Veřejně přístupná zeleň, jako jsou parky, uliční stromořadí, zeleň sídlišť, u významných budov, zeleň parků a hřišť, a zeleň u vodních děl. (Wagner, 1990)
- Částečně přístupná zeleň, včetně nemocničních a školních zahrad, uzavřených parků a kulturních areálů, zoologických a botanických zahrad, hřbitovů a zeleně patřící institucím a úřadům. (Levant, 2004)
- Nepřístupná zeleň, zahrnující soukromé pozemky, uzavřené vnitrobloky, zahrádkářské kolonie, zahrady v individuální zástavbě a areály jako výrobní, skladové či vojenské. (Wagner, 1990)

Některé v textu uvedené charakteristiky platí pro zeleň obecně, pro tuto práci bude ale stěžejní zeleň veřejná, protože ta je přístupná všem obyvatelům, je součástí veřejného prostoru, jehož kvalita je důležitá pro kvalitu života ve městech. Veřejná zeleň zahrnuje městské parky, menší parkově upravené plochy, zeleň dětských hřišť a zeleň veřejných prostranství, historické zahrady, zeleň u obytné zástavby, (sídlištní zeleň), zeleň významných veřejných budov a pomníků, zeleň na náměstích, rekreační lesy a lesoparky, parkoviště (obsahují-li trvalé vegetační prvky).“ (Balabánová, Kyselka 2006).

Městská zeleň představuje klíčový prvek pro zlepšení pohody a kvality života lidí žijících v městských prostředích. Role zelených ploch v urbanizovaných oblastech je nesmírně důležitá, neboť nabízejí řadu benefitů, které mají přímý vliv na fyzické a psychické zdraví obyvatel. Jedním z primárních přínosů městské zeleně je podpora fyzické aktivity a kontaktu s přírodou. Aktivity v přírodním prostředí mohou mít větší pozitivní vliv na zdraví než aktivity ve více syntetických prostředích. Městská zeleň poskytuje obyvatelům příležitosti k chůzi, běhu, jízdě na kole a dalším rekreačním aktivitám, které jsou důležité pro udržení fyzické kondice a zdraví. Dalším významným přínosem městské zeleně je moderace nepříznivých environmentálních podmínek, jako jsou znečištění vzduchu, vysoké teploty a hluk. (Bertram a kol., 2015) Čistý vzduch, dostupnost kvalitní vody pro rekreační aktivity, zachovalá zeleň ve městech, estetika ulic a krajiny a přítomnost živé přírody okolo nás významně ovlivňují naše denní zážitky a pocity pohody. Tyto faktory mají také významný dopad na naše fyzické i duševní zdraví. Stav našeho životního prostředí hraje roli v kvalitě našeho života, a to podle názoru 79 % české populace; pouze menší skupina, pouhá pětina, si myslí, že nemá vliv na naše každodenní prožitky. (Evropská komise, 2014). Zelené prostory, jako jsou parky a stromové aleje, mohou působit jako přirozené bariéry, které snižují úroveň hluku a znečištění a zároveň poskytují stín, čímž snižují teplotu v horkých letních dnech. Městská zeleň rovněž posiluje sociální pohodu tím, že poskytuje prostory pro setkávání a sociální interakce. Psychologické výhody spojené s přítomností městské zeleně jsou také významné. Kontakt s přírodou může snižovat stres a zvyšovat pozitivní emocionální stavy. Městská zeleň poskytuje obyvatelům prostor pro odpočinek a regeneraci, což je klíčové pro duševní zdraví a celkovou pohodu. Zelené prostory nabízejí čistší vzduch a příležitosti k relaxaci a odpočinku, což přispívá k fyzickému zdraví. (Bertram a kol., 2015)

Dostupnost veřejné zeleně ve městech je důležitým rozměrem kvality života pro urbánní populaci. Česká města obecně patří v Evropě k těm, jež vykazují lepší výsledky. Mají také poměrně vysoký medián rozlohy zelených ploch. (Poelman, 2018).

Zelené plochy a parky mají přímý vliv na zdraví obyvatel. Lidé, kteří žijí v blízkosti parků, mají menší riziko kardiovaskulárních onemocnění a snižují se u nich stresové hormony v těle. Zelené plochy mohou také snižovat hlučnost a zlepšovat kvalitu ovzduší. Zelené plochy jsou důležité pro regulaci teploty městského prostředí,

což má vliv na zdraví a komfort obyvatel. Vysoké teploty v městském prostředí mohou způsobit dehydrataci a zdravotní potíže. Zelené plochy a parky také přispívají k estetice městského prostoru. Důležitou roli hrají ve vytváření příjemného prostředí, které může mít vliv na spokojenost obyvatel a také na atraktivitu pro turisty a návštěvníky. (Pondělíček, 2010)

Městská zeleň, klíčový prvek urbanistického prostředí, hraje důležitou roli ve zlepšování kvality života imigrantů. Ve městech jsou zelené prostory často umístěny v docházkové vzdálenosti, což obyvatelům umožňuje snadný přístup k přírodním prostorům pro relaxaci a rodinné aktivity. Tato blízkost nabízí nejen příležitosti pro odpočinek, ale také posiluje sociální interakce, poskytuje místa pro setkávání s ostatními členy komunity různých kulturních pozadí, čímž podporuje dobré sociální vztahy a soudržnost. Pro imigranty může městská zeleň mít ještě hlubší význam. Nabízí jim pouto k přírodě, které jim připomíná jejich domovskou zemi, a zároveň jim umožňuje vytvářet nové vzpomínky a tradice ve své nové zemi. Tento aspekt zelených prostor podporuje psychologickou adaptaci a pocit příslušnosti imigrantů, což je klíčové pro jejich integraci do společnosti. Terapeutické přínosy zelených prostor nemohou být přehlíženy. Poskytují místa pro uvolnění stresu a mají terapeutické účinky, zejména pro imigranty trpící posttraumatickým stresem způsobeným násilím v zemi původu nebo stresem spojeným s migrací a usazováním.

Městská zeleň podporuje pozitivní sociální interakce mezi lidmi různých etnokulturních identit a pomáhá imigrantům rozvíjet pocit příslušnosti a zdravé adaptační strategie v nové společnosti. Tímto způsobem přispívá městská zeleň k integraci imigrantů do nové společnosti, a zároveň zlepšuje kvalitu života pro všechny obyvatele města. (Edge a kol., 2023)

Veřejné prostory, jako jsou parky (Parukářka, Vítkov, Židovské pece), jsou důležité pro sociální interakci cizinců a místních obyvatel. Setkávání v těchto místech během dne probíhá bez problémů, ale ve večerních hodinách byly zaznamenány stížnosti na hlučné aktivity zahraničních studentů a turistů. Toto naznačuje, že ačkoli veřejné prostory poskytují příležitosti pro sociální interakci, mohou také přispět k narušení občanského soužití, zejména v noci. (Sýkora a kol., 2021)

3.2.4 Dostupnost veřejné občanské vybavenosti a přístup k základním službám

„V souladu s § 2 odstavcem 1 písm. k) stavebního zákona metodika stanoví standardy dostupnosti

- *pro občanské vybavení, v rozlišení na základní úroveň občanského vybavení, využívanou obyvateli území nebo jejich významnou skupinou denně a vyšší úroveň občanského vybavení, kterou využívá většina obyvatel území méně často*
- *dopravní infrastrukturu*
- *technickou infrastrukturu*
- *veřejná prostranství” (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2016-2020)*

Migranti se často soustřeďují ve městech s dobře rozvinutou veřejnou dopravou a obvykle využívají jiné druhy dopravy než vlastní automobil, například chůzi, sdílení automobilů, jízdní kola a veřejnou dopravu. (Tsang, Rohr, 2011). V Litvě byla zjištěna významná pozitivní korelace mezi migrací a osobními cestami různými druhy dopravy. Migranti obvykle cestovali nejen vlastním automobilem. To naznačuje, že veřejná doprava je klíčovým aspektem života migrantů, zejména v počátečních fázích usazování. (Ševčenko-Kozlovska, Čižiūnienė, 2022)

Veřejná občanská vybavenost hraje významnou roli při určování kvality bydlení obyvatel. Kvalita služeb a zařízení má přímý vliv na životní spokojenost a blahobyt obyvatelstva. Dobré školství a zdravotnické služby mohou přispět k vyššímu vzdělání, lepšímu zdravotnímu stavu a větší spokojenosti s bydlením. Kromě toho, kvalitní veřejná prostranství a kulturní zařízení mohou přispět k vyšší sociální interakci a zvýšení pocitu bezpečí a pohody.

Obyvatelé v lokalitách s větším množstvím občanské vybavenosti, jako jsou parky, sportovní a kulturní zařízení, školy a lékařská zařízení, vykazují vyšší míru spokojenosti s bydlením. Naopak, nedostatek občanské vybavenosti může vést k nižší spokojenosti obyvatel s bydlením. Konkrétní faktory veřejné občanské vybavenosti mají různý vliv na spokojenost obyvatel s bydlením. Například dostupnost parků a zelených ploch má pozitivní vliv na spokojenost obyvatel s bydlením, zatímco větší množství dopravy v okolí může mít negativní vliv. Kromě toho může být důležitý také vzhled a udržování veřejných prostranství.

Sociální kapitál

Sociální kapitál je chápán jako soubor neformálních sociálních vazeb a norem, které existují mezi lidmi a skupinami v určité společnosti. Tyto vazby mohou být založeny na vzájemné důvěře, společných zájmech, sdílených hodnotách nebo společné kultuře. Sociální kapitál umožňuje lidem spolupracovat, navzájem si pomáhat a dosahovat společných cílů. V praxi to může znamenat například, že lidé v určité komunitě se více podílejí na veřejných aktivitách, jako jsou volby nebo dobrovolnické činnosti, a spolupracují na řešení společných problémů. Dobrý sociální kapitál může mít pozitivní vliv na kvalitu života obyvatel v určité oblasti, včetně jejich pohody, zdraví a bezpečnosti. Veřejná občanská vybavenost, jako je například školy, kulturní centra a sportovní zařízení, může pozitivně ovlivnit vztahy mezi lidmi a přispět k vytváření sociálního kapitálu v dané lokalitě. Tím pádem může být kvalita bydlení zlepšena díky většímu pocitu sounáležitosti s komunitou a lepšímu fungování sousedských vztahů. Na druhou stranu, pokud veřejná občanská vybavenost chybí nebo je nedostatečná, může to vést k negativním důsledkům pro kvalitu bydlení a sociální kapitál. Například nedostatek zelených ploch a veřejných prostranství může ovlivnit pocit bezpečí a snížit atraktivitu daného bydlení. (Leenders, 2014).

Sociální kapitál v kontextu suburbanizace, jak je vidět na příkladu Jesenice u Prahy, má významné dopady na kvalitu života obyvatel. Zvyšování vzájemné podpory a důvěry mezi novými a stávajícími obyvateli je klíčové. Vytváření vztahů mezi sousedy, vzájemná pomoc ve věcech jako je hlídání domu, posilují pocit bezpečí a společenství. Tato integrace nových obyvatel do komunity vede k větší sociální kohezi. (Ouředníček, Temelová, 2012)

Aktivní účast obyvatel v lokální politice a veřejném životě zase přispívá k lepšímu řešení komunitních problémů a zvyšuje transparentnost rozhodování. Vznik a aktivita sdružení a spolků, které se snaží o rozvoj lokality a zlepšení infrastruktury, přináší značné výhody. Tyto organizace pomáhají organizovat aktivity pro volný čas, podporují komunitní soudržnost a zlepšují životní prostředí. Zapojení obyvatel do politického života může vést k větší reprezentativitě a odpovědnosti místní správy. Nicméně, sociální kapitál může přinést i určité negativní dopady. Rozdíly mezi starousedlíky a novými příchozími mohou vést k sociální polarizaci a napětí v komunitě. Aktivní sdružení mohou vyvolávat konflikty zájmů, zvláště pokud se jejich cíle neshodují s potřebami ostatních členů komunity. Některé iniciativy mohou

mít krátkodobý charakter a po vyřešení konkrétního problému zaniknout, což ukazuje na nedostatek dlouhodobé udržitelnosti. Dalším problémem je fragmentace společnosti, kde silná lokalita-specifická identita může vést k nedostatku celkového zájmu o širší společenské problémy. Přílišný důraz na lokální sociální sítě také může omezit přístup k novým myšlenkám a perspektivám, které mohou být prospěšné pro celkový rozvoj komunity. (Ouředníček, Temelová, 2012)

V kontextu suburbanizace je sociální kapitál dvojsečný meč, který může přinést jak značné výhody, tak i významné výzvy pro komunitu. Důležité je najít rovnováhu mezi udržováním soudržnosti a otevřenosti vůči novým příchozím a názorům. (Ouředníček, Temelová, 2012)

3.2.5 Hygiena životního prostředí

Hygiena životního prostředí je disciplína, která se zabývá faktory ovlivňujícími zdravotní stav a pohodu obyvatelstva, včetně kvality vody, vzduchu, hladiny hluku, vibrací, tepelného znečištění, systémů odpadového hospodářství, a rovněž starých ekologických zátěží, jako jsou kontaminované plochy a černé skládky. Při stanovení stále ještě přijatelné míry znečištění není možné aplikovat jednotnou syntetickou normu, která by definovala specifické hodnoty či soubor hodnot, jejichž překročení by signalizovalo narušení ekologické, sociální a ekonomické udržitelnosti. Místo toho existuje řada specifických, závazných i nezávazných norem a ukazatelů, které určují přijatelnou zátěž prostředí způsobenou jeho znečišťováním. Je důležité zdůraznit, že tyto normy jsou obecnými minimy a v některých oblastech či pro některé indikátory mohou být vnímány jako nedostatečné, zejména pokud nezohledňují možné synergické efekty různých forem znečištění. V poslední době se významně zvyšuje pozornost věnovaná ochraně před hlukem a škodlivými vibracemi. Tato problematika zahrnuje tři složky: zdroje hluku, unesitelnou kapacitu území absorbující hluk, a přítomnost citlivých funkcí, jako je bydlení, v blízkosti zdrojů hluku. Efektivním nástrojem v tomto kontextu je územní plánování, které by mělo zabránit umístění citlivých funkcí v blízkosti zdrojů hluku a tím předcházet největším konfliktům. (Maier, 2012)

Lze říci, že hygiena životního prostředí se zaměřuje na vytváření a udržování prostředí, které podporuje zdraví a pohodu obyvatel a minimalizuje rizika spojená se šířením nemocí a znečištěním životního prostředí. Kvalita lidského života je úzce

svázána s okolním prostředím, které zahrnuje čistý vzduch, vodu a přítomnost přírodních prvků, významně ovlivňující naše každodenní zážitky a zdraví. Tento vztah mezi kvalitou života a životním prostředím představuje složitý útvar. Navzdory tendenci odborníků oddělovat environmentální zdraví a kvalitu života jsou tyto aspekty vzájemně propojeny. Přítomnost v přírodě evidentně pozitivně ovlivňuje jak fyzické, tak i mentální zdraví jednotlivců. Názory odborníků a veřejnosti se v tomto ohledu často liší; tradiční oblast péče o životní prostředí se odlišuje od motivací spojených s kvalitou života. Například, kvalita ovzduší může sloužit jako ukazatel udržitelnosti, ale současně má vliv na naši životní úroveň. Stejně tak materiální bohatství a spotřeba přírodních zdrojů mají vztah k životnímu standardu. (Maussen a kol., nedatováno)

- Znečištění ovzduší: Významným faktorem pro hygienu životního prostředí je kvalita ovzduší, která je ovlivněna množstvím faktorů, jako je struktura, rozložení a velikost zdrojů znečištění, schopnost prostředí k provětrávání, meteorologické charakteristiky a další.
- Hluková zátěž: Dalším klíčovým indikátorem je hluková zátěž, která má významný vliv na zdravotní stav obyvatel, zejména ve velkých městech.
- Vibrace: Vibrace mají podobné účinky jako nadměrná hluková zátěž a mohou mít významný vliv na lidské zdraví i stavební struktury
- Elektromagnetické záření: Elektromagnetické záření, zejména v kontextu vysílacích zařízení, je také důležitým faktorem hygieny životního prostředí.
- Radioaktivní záření: Radioaktivní záření, ačkoliv v Praze působení radioaktivního záření antropogenního původu není předpokládáno, je stále kontrolováno Úřadem pro radiační bezpečnost.
- Tepelné znečištění: Tepelné znečištění, související se změnou albeda městského povrchu a snížením schopnosti pohlcovat sluneční záření, je dalším faktorem.
- Kvalita vody v tocích: Kvalita vody v tocích na území Prahy, která je hodnocena podle normy ČSN 75 7221, představuje důležitý indikátor životního prostředí.

- Chemická čistota vody: Chemická čistota vody, měřená například hodnotami CHSKCr, je důležitým indikátorem pro posuzování stavu vodního prostředí.
- Odpadové hospodářství: Správné nakládání s odpady a jejich recyklace jsou zásadní pro udržení hygieny životního prostředí. (Územně analytické podklady hl. m. Prahy, 2008)

3.2.6 Mikroklima

Tato bakalářská práce zkoumá klimatické systémy na úrovni městských částí. V takovém měřítku se jedná o mikroklima, což představuje podnebí o rozloze malých oblastí. (Středová a kol., 2011)

Mikroklima je definováno jako klimatický charakter malých území s horizontálními rozměry do 1 kilometru, kde se projevuje vliv jakékoli rotace vzduchu. Omezení vertikálního rozsahu nastává v úrovni vzduchové vrstvy těsně nad zemským povrchem, kde se objevují odchylky od klimatických podmínek širšího okolí. Charakter mikroklimatu často vychází z homogenní povrchové struktury, jako jsou holé plochy, vodní útvary nebo lesní porosty. Klíčovým faktorem formování mikroklimatu je aktivní povrch, na kterém dochází k transformaci sluneční energie na teplo. Existence mikroklimatu je úzce spojena s charakteristikami nadřazených klimatických kategorií a v případě intenzivního proudění vzduchu se mikroklima nemusí vyvíjet či projevovat (Středová a kol. 2011).

Mikroklima má významný dopad na každodenní život a zdraví jednotlivce, a proto je důležité věnovat pozornost prostředím, ve kterých žijeme a pracujeme, a přijmout opatření pro minimalizaci nepříznivých dopadů na zdraví (BOZP Mikroklima, vubp.cz).

V rámci projektu GOLEMIO jsou monitorovány následující mikroklimatické veličiny (Golemio Prague cita data, 2024):

- Teplota, tlak a vlhkost vzduchu
- Směr, náraz a rychlost větru
- Úhrn srážek
- Sluneční svit
- Přírůst stromu
- Teplota a vodní potenciál půdy.

Dopady klimatických změn se mohou lišit v různých komunitách, protože schopnost lidí se s nimi vyrovnat bude ovlivněna podkladovými politickými, ekonomickými a sociálními podmínkami (McAdam, 2012).

4 Metodika

Praktická část bakalářské práce byla zaměřena na hodnocení spokojenosti s kvalitou života obyvatel v městské části Praha 3. Tato část práce byla rozdělena na dvě části: sběr statistických informací týkajících se zkoumaného území – městské části Praha 3 a vyhodnocení odpovědí anonymního dotazníkového šetření. V části práce týkající zájmového území byly analyzovány ukazatele, které mají vliv na rozvoj městské části Praha 3.

Dále byl proveden dotazníkový průzkum, v jehož rámci byla shromážděna data od obyvatel ve věku od 19 do 50 let žijících v této městské části. Zároveň šlo o obyvatele s odpovídající migrační historií pobytu na území České republiky (krátkodobě pobývající imigranti, jakož i ti, kteří se zde nacházejí již podstatně delší dobu nejméně 10 let, a mají zde navázány dlouhodobé vztahy s místní komunitou). Sběr dat byl realizován prostřednictvím dotazníků. Dále byla využita kombinovaná analýza shromážděných dat pomocí programu Excel. Výsledky odpovědí přistěhovalců z dotazníkového šetření byly v rámci diskuse konfrontovány s objektivními kvantitativními daty o kvalitě bydlení v lokalitě městské části Praha 3. Tato konfrontace umožnila identifikovat spojitosti a rozdíly v jejich vnímání kvality bydlení a objektivními ukazateli.

Dotazníkové šetření bylo prováděno prostřednictvím online dotazníků distribuovaných na sociálních médiích (zejména prostřednictvím sociální sítě Facebook) a webových stránkách relevantních institucí a komunitních skupin v městské části Praha 3. Tento způsob sběru dat umožnil efektivně dosáhnout dostatečného množství respondentů. Zároveň se však s tímto způsobem získávání dat pojila poměrně značná nevýhoda, jež nakonec může vést ke zkreslení dosažených výsledků. Pracováno totiž bylo s dostupným, nikoliv reprezentativním vzorkem respondentů, který byl ovlivněn tím, kde byli potenciální respondenti osloveni. Dalším determinujícím faktorem byly samovýběrové efekty, kdy nebylo možné adekvátně kontrolovat respondenty, kteří se zapojí do výzkumu, a kteří naopak nikoliv. Proto se na výzkum realizovaný v této bakalářské práci pohlíží spíše jako na anketu než na dotazníkové šetření v užším slova smyslu. I přes tyto určité limity výzkumu lze však dojít k určitým výsledkům či trendům v řešené problematice, na něž by bylo možno navázat dalším výzkumem (více o této problematice v kapitole diskuse).

Výběr respondentů byl realizován na základě dostupnosti a ochoty k účasti v průzkumu. Respondenti byli osloveni k vyplnění dotazníků pomocí odkazů, které byly distribuovány na relevantních online platformách (Facebook). Tímto způsobem bylo možné získat data od lidí žijících v městské části Praha 3. Výběr respondentů byl založen na kvótním výběru, tj. na záměrném výběru. Podle webu Survio.com (2020) je kvótní výběr jedním z možností výběru respondentů oslovených v rámci dotazníkového průzkumu. Při aplikaci kvótního výběru je zapotřebí znát vlastnosti celé populace, resp. základního souboru, neboť kvótní výběr by měl mít stejné charakteristiky jenom na menším počtu respondentů. To lze vysvětlit na příkladu, kdy má být osloven soubor obyvatel určitého města, v němž žije z hlediska pohlaví 47 % žen a 53 % mužů, přičemž 30 % obyvatel je ve věku do 20 let, 45 % ve věku od 21 do 50 let a 25 % nad 51 let. Oslovený soubor respondentů pak musí mít stejné složení jako tento základní soubor. Kvótními parametry nemusí být jen pohlaví či věk, ale také jiné informace (nap. vzdělání, původ aj.).

Velikost vzorku byla stanovena na základě dostupných prostředků a statistických metod. Snaha byla směřována k dosažení minimálně 100 respondentů, což zajistilo statistickou významnost výsledků.

S ohledem na výše uvedené bylo přistoupeno k realizaci kvantitativního typu výzkumu. Jak uvádí Disman (2000), cílem takového typu výzkumu je otestovat stanového hypotézy, vytvářet nové, vytvářet novou teorii či docílit nového porozumění v rámci řešené problematiky. Jak uvádí Walker (2013), typickým zástupcem kvantitativních výzkumů jsou dotazníky. Součástí kvantitativního výzkumu však mohou být i anketní šetření. Podle Kozla, Mynářové a Svobodové (2011) se výběr respondentů u anket provádí na základě samovýběru, kdy o něm rozhodují samotní respondenti. Proto se také na anketní šetření nahlíží jako na méně reprezentativní techniku. I navzdory její nereprezentativnosti ji lze však používat, a to zejména tam, kde je zapotřebí získat odpovědi pouze těch respondentů, kteří o danou problematiku jeví zájem.

Vytvořený dotazník, který byl respondentům administrován, byl polostrukturovaný a obsahoval celkem 30 otázek. Šířen byl ve dvoujazyčné verzi, a to jak v českém, tak ruském jazyce. To proto, že byli osloveni i respondenti – imigranti, kteří pobývají na území České republiky krátkou dobu a doposud se dorozumívají svým rodným jazykem. Navíc by češtině neporozuměli a mohli by tak odpovědět na

otázky jinak, než jak bylo původně zamýšleno. Dotazníky byly respondentům administrovány online formou, kdy získali přímý odkaz na dotazník na platformě Google Forms. Vlastní dotazníkové šetření probíhalo v rozmezí od 16. ledna do 2. února 2024.

Prostřednictvím prvních 7 otázek byl popsán soubor respondentů, a to na základě jejich pohlaví, věku, země, odkud pocházejí, délky pobytu v České republice a v MČ Praha 3, účelu pobytu a bydlení v konkrétní lokalitě MČ Praha 3. Další otázky se zaměřovaly na zjištění důvodů, které respondenty vedly k výběru bydlení v MČ Praha 3. Bylo hodnoceno, jak jsou respondenti spokojeni s jednotlivými aspekty bydlení v MČ Praha 3, jako jsou měsíční výdaje na bydlení, stav budov, sousedské vztahy a komunitní život, kvalita okolního prostředí aj. Respondenti se taktéž vyjadřovali k využívání veřejných zelených prostor v MČ Praha 3. Z hlediska bydlení v této lokalitě hodnotili i úroveň hygieny a čistoty veřejných prostor, úroveň hluku, využívání způsobů dopravy aj.

Otázky byly otevřené, uzavřené i škálovací. U otevřených otázek měli dotázaní uvést vlastní názor na danou oblast. V případě uzavřených otázek jim byly předloženy předem dané odpovědi, z nichž si měli vybrat jednu, která nejvíce odpovídala jejich názoru. U škálovacích otázek respondenti hodnotili danou oblast na základě své spokojenosti či využívání v daném rozsahu (např. velmi spokojen – spíše spokojen, neutrálně, spíše nespokojen, velmi nespokojen). Za pomoci deskriptivní statistiky a nezávislého testu chí-kvadrát byly nejenom analyzovány odpovědi jednotlivých respondentů, ale i z hlediska identifikačních otázek, což umožnilo verifikovat stanovené hypotézy uvedené v kapitole 2. Analýza dat z dotazníkového šetření byla podrobena testování nezávislého testu chí-kvadrát v programu Excel. Taktéž byla aplikována metoda deskriptivní statistiky v témže programu. Pro lepší přehlednost a identifikovatelnost dosažených výsledků jsou data prezentována v tabulkách a grafech.

5 Charakteristika studijního území

Tématem této práce bylo zhodnotit spokojenost s kvalitou života přistěhovalců ve vybraném území. Praha 3, jedna z MČ hlavního města Prahy, je místem bohatým na historii, kulturní dědictví a dynamickým životním stylem. Tato práce se zaměřovala na analýzu faktorů kvality života MČ Praha 3. Ústředním cílem této práce bylo vypracování komplexního přehledu o Praze 3, abychom lépe pochopili jejich charakteristiku, včetně analýzy životního prostředí, mikroklimatických podmínek, urbanistické zeleně, udržitelné mobility a dostupnosti sociálních služeb. Specifický důraz byl kladen na zkoumání potřeb a vnímání místních imigrantů.

5.1 Historie MČ Praha 3

Městská část Praha 3 je subjektem rozsáhlého historického a sociálního vývoje. Historické jádro této oblasti, známé jako Žižkov, má své kořeny v období, kdy zde převládalo obyvatelstvo pracující ve vedlejších průmyslových zónách Karlíně a Libni. Tento segment populace byl tradičně spojován s nižší socioekonomickou vrstvou, což se odráželo v určitém stigmatu regionu, zejména v kontextu etnických menšin a méně udržovaného prostředí (Poláčková, 2015). V posledních dekáдах se však Žižkov, podobně jako jiné pražské čtvrti, jako je Smíchov nebo Karlín, transformoval procesem gentrifikace, který přinesl značné změny v jeho sociální a urbanistické struktuře (Medková, 2018).

Druhou částí území MČ Praha 3 jsou Vinohrady, původně označované jako Královské Vinohrady, které od roku 1960 sdílí území mezi městskými částmi Praha 2, Praha 3 a Praha 10. Tato oblast vznikla v 19. století jako obytná čtvrť pro vyšší společenské vrstvy, zejména pro finančníky, pozemkové vlastníky a střední třídu úředníků, což kontrastuje s historicky chudšími oblastmi jako Žižkov (Novotný, 2016). Rozdělení Vinohrad mezi různé městské části bylo zčásti motivováno snahou komunistického režimu zmírnit vliv bohatší oblasti, ačkoliv gentrifikace zde začala o něco dříve než na Žižkově (Medková, 2018).

Součástí Městské části Praha 3 jsou také menší území, jako jsou Strašnice, specificky v oblastech základních sídelních jednotek U Třebešina a Vysočanů, a dále Na Balkáně.

V kontextu historického a urbanistického vývoje MČ Praha 3, je nezbytné uvést, že nejstarším kontinuálně obydleným územím je vesnice Olšany, jejíž počátky sahají do 14. století. Katastrální oblast Vinohrady, zahrnující současné Vinohrady a západní části Žižkova, byla formálně založena v roce 1788. Hlavní fáze urbanizace v těchto oblastech, spolu se Žižkovem a Vinohrady, nastartovala v roce 1865 v souvislosti s průmyslovou revolucí a urbanizací Prahy, zejména po demolici pražských hradeb v roce 1875, které umožnily lepší propojení s centrem města. Tento rozvoj vedl k diferenciaci Vinohrad na severní část určenou pro dělnické třídy a jižní, bohatší rezidenční část (Poláčková, 2015).

První významná urbanizace na Žižkově, známá jako dolní Žižkov, se soustředila kolem Kostnického, Havlíčkova a Sladkovského náměstí a postupně se rozšiřovala, přičemž byla charakteristická pro blokovou zástavbu s malými byty a pavlačovými domy (Poláčková, 2015). Vývoj na území Vinohrad probíhal paralelně, ale s pravidelnějšími a geometricky uspořádanými bloky domů. Obě části Prahy 3 se postupně spojovaly, což vyústilo ve vznik velkého městského celku.

V období po první světové válce nastal další signifikantní rozvoj. V roce 1922 byly Vinohrady a Žižkov oficiálně připojeny k Velké Praze. Tento krok vedl k další expanzi městské zástavby a vzniku rodinných domků v nových rezidenčních oblastech, jako jsou Na Krejčárku a Vackov, které doplňovaly již existující urbanizované oblasti (Sojka, 2015).

Po druhé světové válce došlo k dalšímu rozvoji, zejména v oblasti východního Žižkova, s výstavbou panelových sídlišť, což bylo charakteristické pro socialistickou architekturu 60., 70. a 80. let. Ve stejném období byly v dolním Žižkově vytvořeny romské enklávy v důsledku politiky komunistického režimu. Asanace v 70. a 80. letech zasáhla především starší oblasti Žižkova, kde byly původní pavlačové domy nahrazeny panelovými bytovkami a brutalistickými stavbami, což bylo kontroverzní a částečně zpomaleno kvůli nedostatku finančních prostředků a následné změně politického klimatu (Radniční noviny, 2018).

Po roce 1989 došlo k transformaci vlastnictví bytového fondu, přičemž velká část bytů přešla zpět na původní majitele a zbytek zůstal ve vlastnictví obce. Obec postupně modernizovala a opravovala domy, například v roce 1997 se začalo s budováním nástaveb na panelových domech, což změnilo klasický obraz panelové zástavby.

5.2 Charakteristika MČ Praha 3

Městská část Praha 3 má rozlohu 649 ha a leží východně od centra města. Praha 3 zahrnuje téměř celé katastrální území Žižkov (s výjimkou plochy mezi železničními tratěmi u Krejčárku), severovýchodní část katastrálního území Vinohrady (severně od Korunní ul. a východně od vodárny a Slavíkovy ul.) a malé části katastrálních území Strašnice (průmyslové a skladové areály Tesla Strašnice a Pramen Praha a tenisové dvorce v oblasti Třebešína) a Vysočany (sportovní areál a zahrádkářské osady Na Balkáně) (Sdružení historických sídel Čech, Moravy a Slezska, nedatovano).

Městská část Praha 3 k 1. 07. 2023 eviduje 26 707 cizinců. Z tohoto celkového počtu je 23 871 osob starších 15 let. Pokud se podíváme na rozdělení podle pohlaví, zjišťujeme, že počet mužů a žen je téměř identický, s 13 407 muži a 13 300 ženami, což odhaluje vyrovnanou demografickou strukturu mezi pohlavími v této věkové kategorii.

Z hlediska typu pobytu je zřejmé, že většina cizinců, přesněji 18 614, má v Praze 3 přechodný pobyt. Oproti tomu 8 093 cizinců je zde na základě trvalého pobytu. To naznačuje, že i když se mnoho cizinců do této oblasti stěhuje, ne všichni z nich zde plánují setrvat na delší dobu.

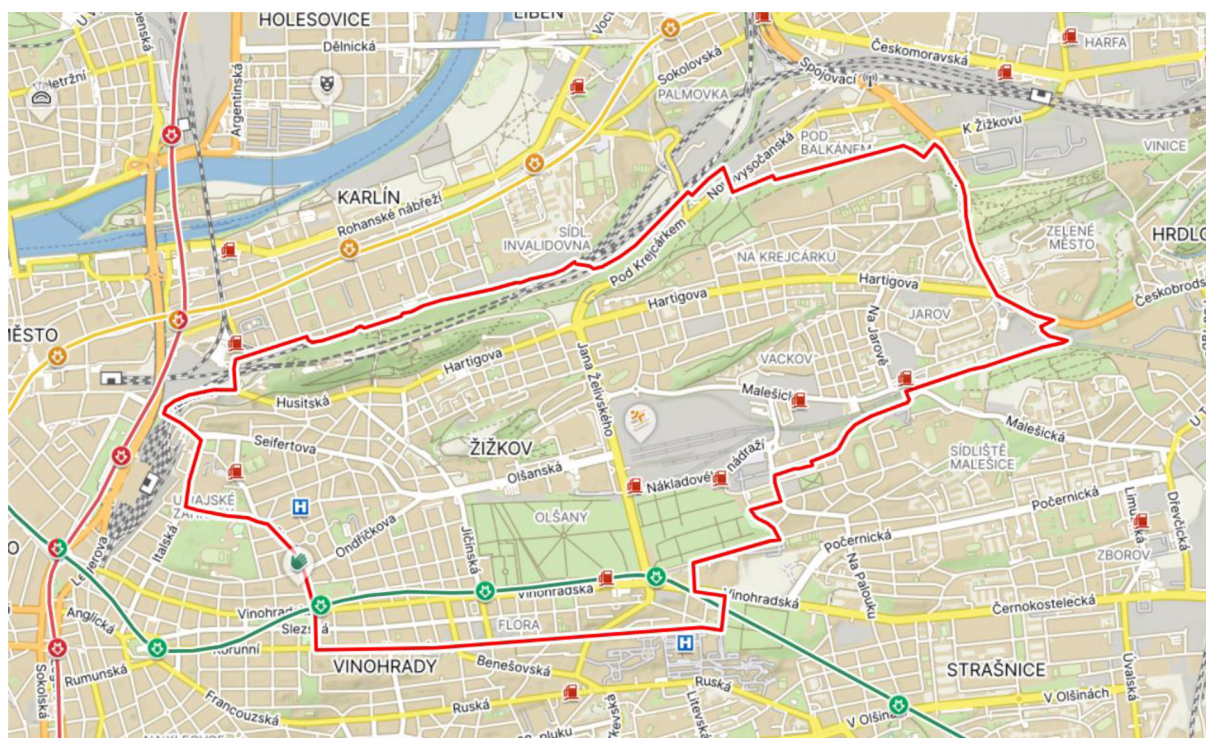
Pokud jde o národnostní složení, 5 468 cizinců jsou občané zemí EU+, což svědčí o vysoké míře mobility obyvatel v rámci Evropské unie. Naopak vysoký počet cizinců, celkem 21 239, pochází z třetích zemí, což ukazuje na globální přitažlivost Prahy 3 jako destinace pro mezinárodní migraci (Ministerstvo vnitra České republiky, c, 2023).

Od Sametové revoluce se městská část Praha 3 vyznačuje postupným rozvojem ve formě doplňování městské struktury novými stavebními objekty. Charakteristickým rysem tohoto vývoje je zástavba dříve nevyužívaných pozemků a transformace oblastí s původním průmyslovým či skladovým využitím na nové obytné a kancelářské prostory. Tento trend je patrný napříč celým územím městské části. Významným příkladem této urbanistické změny je oblast Vackov, kde došlo k postupné výstavbě tří menších bytových komplexů, například v nově vybudované ulici Plavínová. Stejně tak v ZSJ Na Vackově, pojmenované po rezidenčním komplexu Na Vackově, byla zahájena výstavba v roce 2010 a do roku 2017 zde bylo dokončeno celkem 500 bytů (Metrostav Development 2020).

Na západě městské části dominuje v posledních třiceti letech zástavba v ZSJ (Základní sídelní jednotka) Vrch svatého Kříže. Na severním svahu vrchu vznikla série nových staveb, přičemž v roce 2016 byl v ulici Olšanská dokončen obytný komplex Residence Garden Towers s kapacitou 700 bytů, čímž se stal největším bytovým domem v České republice (Černý 2016). Nedaleko této lokality byl v roce 2010 realizován obytný komplex Central Park Praha s 550 byty a unikátním oploceným parkem pro rezidenty (Kaláb, 2010).

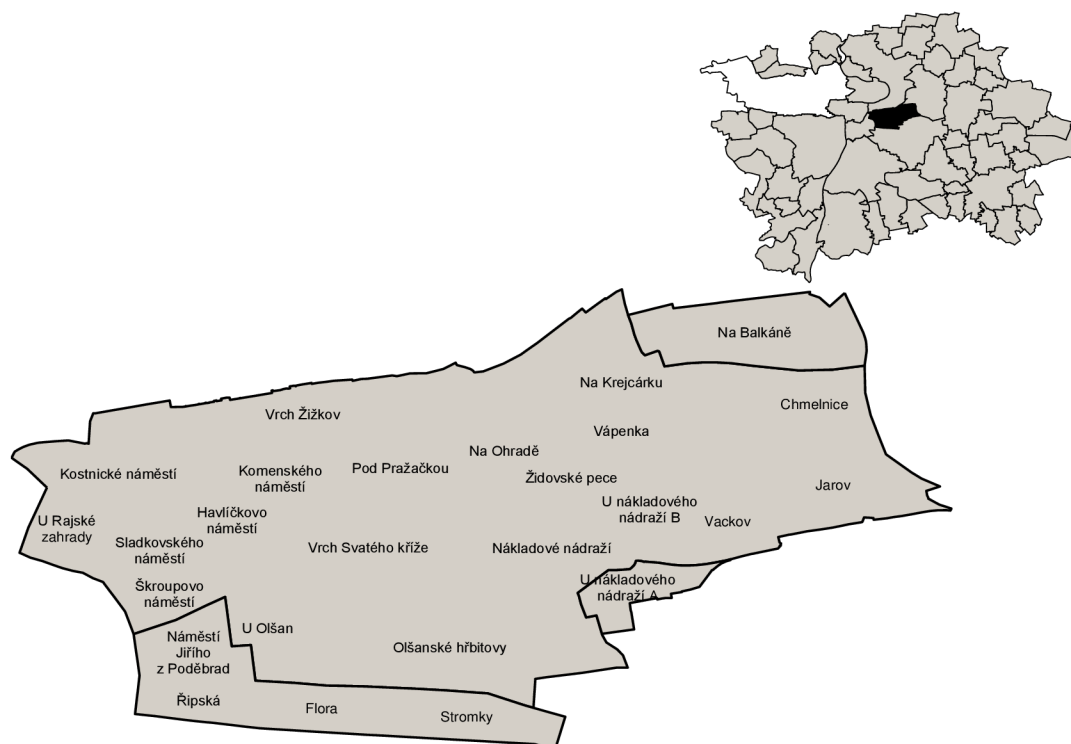
V souvislosti s urbanistickými proměnami po asanaci staré zástavby došlo k navýšení počtu budov i v ZSJ Komenského náměstí. V současné době zde probíhá výstavba Victoria Žižkov Center, souboru obytných a kancelářských budov s plánovaným počtem 200 bytů (CTR Holding 2020). Důležitou roli v této urbanistické transformaci hraje i výstavba rezidenčního komplexu Zelené Město, situovaného východně od ulice Spojovací, na hranici s městskou částí Praha 9. Zde od roku 2012 vzniklo 775 bytů a dalších 63 bytů je ve výstavbě (Daramis 2020). Tato lokalita se projevuje jak v urbanistickém propojení, tak v nedostatečné občanské vybavenosti. V budoucnosti by zde mohla pokračovat výstavba i ve formě výškových budov (Žižkov nezastavíš, 2020).

Obrázek 1: Lokalizace MČ Praha 3

Zdroj: mapy.cz

Obrázek 2: Části tvořící MČ Praha 3

Zdroj: Český statistický úřad

Bezpečnost v Praze 3

Podle poskytnutých informací získaných z Obvodního ředitelství policie Praha III se ve zprávě z roku 2022 eviduje celkem 2 182 případů trestné činnosti na území této městské části. Tato statistika zaznamenává pokles v různých kategoriích kriminality, například v případech krádeží na osobách, krádeží motorových vozidel, odcizení věcí z vozidel a loupeží. Stoupl však počet vloupání do rodinných domů, bytů a sklepů, stejně jako trestná činnost páchaná na seniorech, která zaznamenala nárůst o 157 procent. Na území Žižkova a Jarova je pozorovatelný vzestup trestných skutků souvisejících s drogovou problematikou. Policie zaznamenala přibývající případy řízení motorových vozidel pod vlivem omamných a psychotropních látek, držení drog a jejich distribuce. Další výzvou je stoupající počet elektronických podvodů a útoků. V roce 2022 bylo evidováno 206 případů, což představuje nárůst o 94 procent oproti předchozímu roku. Tyto formy kriminality zahrnují podvody na internetu, falešné e-maily a jiné elektronické útoky, které se stávají čím dál tím častějšími (Praha3.cz, nedatováno).

Městská zeleň v Praze 3

Na území městské části existují různé typy zeleně, od rozlehlých ploch propojených s výraznými terénními prvky, přes obytné zelené prostory menších náměstí až po méně významné zelené plochy v rámci uličních prostorů. Výsadba stromů podél ulic je poměrně omezená (v západní, nejstarší části prakticky chybí). Důležitou složkou je zeleň uvnitř bloků, která je často reprezentována soliterními stromy, často přírodně se rozšiřujícími, avšak pro obytnou pohodu sehrává klíčovou roli. Nejvýznamnější rozsáhlé veřejné zelené prostory jsou především terénními útvary kopců (Vítkov, Vrch sv. Kříže, Židovské pece, svah Krejčárku). Tyto plochy jsou významné, a to i na úrovni celého města: kromě rekreačního využití poskytují také nádherné výhledy na blízká místa. Tento stav v některých případech přidává určitou spontaneitu a specifickou atmosféru, kterou budoucí úpravy nesmí zcela ztratit. Jejich hodnota přesahuje rámeček čtvrti a zejména Vítkov – do určité míry i Vrch sv. Kříže – je součástí významné veřejné zeleně pro celé město. Posledně zmíněný zelený komplex včetně Parukářky má významnou polohu uprostřed území Žižkova, což znamená relativní dostupnost ze všech stran. Proto by měl být rozvíjen a péči upravován tak, aby sloužil zejména k rekreaci obyvatel. Jedinečnou zelenou plochou je i komplex Olšanských hřbitovů. Kvalitní zavedená zeleň zde má potenciál sloužit jako rekreační plocha nebo jako cíl pro procházky Pražanů (Sedlák a kol. 2008).

Životní prostředí v Praze 3

Praha 3 spadá k oblastem, které se vyznačují horším stavem v oblasti kvality ovzduší. Na to má vliv hlavně doprava v této části Prahy, ale také průmysl a stacionární zdroje znečištění. Praha 3 je také zasažena problémem stálého zvyšování teploty a častější přítomností období sucha. Proto se stále častěji hovoří o tom, jak bude tato MČ ochlazována. Je to dáno tím, že MČ je více pokryta betonovými plochami, jako jsou chodníky, silnice a bytová zástavba, v nichž je drženo více teplo než v jiných druhých ploch. Hrozbou pro další rozvoj Prahy 3 je proto nová výstava a s tím související zhoršující se klima v této MČ (Triton, 2021).

Občanská vybavenost Prahy 3

Oblast veřejného vybavení na území Městské části Praha 3 zahrnuje širokou škálu služeb a zařízení poskytujících podporu obyvatelstvu v oblasti vzdělání, zdravotní péče, kultury, sportu a volnočasových aktivit.

V oblasti vzdělávání je k dispozici celá řada škol a zařízení. Městská část zřizuje mateřské školy s kapacitou 2 008 míst, které jsou důležité zejména v souvislosti s přechodem dětí do základních škol. Kromě toho existuje 10 základních škol, mezi nimiž je i speciální základní škola pro děti s těžkým kombinovaným postižením a poruchami autistického spektra. V oblasti středního vzdělání je k dispozici celkem 10 středních škol, zahrnující gymnázia, obchodní akademii, umělecké školy a další. Vysokoškolská vzdělání jsou zastoupena Vysokou školou ekonomickou, Metropolitní univerzitou v Praze a Univerzitou Jana Amose Komenského (Praha3.cz, nedatováno). Na základě těchto skutečností lze zhodnotit, že MČ Praha 3 je z hlediska vzdělávacích institucí vybavena dostatečně. Nacházejí se zde jak mateřské, tak základní a střední školy, včetně poboček zastupujících vysoké školy soukromého typu. Na spokojenosti respondentů se zpravidla podílí počet mateřských a základních škol. Z tohoto hlediska je MČ Praha 3 vybavena vhodně. Bylo zapotřebí znát aktuální stav v této oblasti, neboť jedna z otázek v dotazníku se zaměřovala právě i na spokojenost respondentů s občanskou vybaveností v oblasti vzdělávacích institucí.

V oblasti zdravotní péče na tomto území se nacházejí dvě nemocnice (nemocnice Na Žižkově a fakultní nemocnice Královské Vinohrady – zde je třeba podotknout, že spadá těsně za hranice MČ Praha 3, nicméně je často obyvateli uvedené lokality využívána, proto také spadá do občanské vybavenosti MČ Praha 3), tři polikliniky (Poliklinika Jarov, Poliklinika Vinohrady, Olšanská poliklinika) a jedno sanatorium (sanatorium sv. Anny). Dostupnost potravin je zastoupena většími supermarkety, které jsou podpořeny menšími samoobsluhami a večerkami. (Praha3.cz, nedatováno)

Aktuální stav veřejné infrastruktury Prahy 3

Dopravní infrastruktura hraje důležitou roli v této městské části, která je součástí centra Prahy. Městská část Praha 3, jako součást centrálního území Prahy, disponuje rozsáhlou sítí dopravních spojení. V této oblasti se vyskytují významné tramvajové, autobusové a podzemní linky. Nedaleko se nacházejí klíčové pražské

železniční uzly – Masarykovo nádraží a Hlavní nádraží. V autobusové síti Prahy 3 se využívají tzv. "metrobusy", které jsou známé svými důležitými trasami, minimálními odbočkami, krátkými čekacími časy a preferenčními opatřeními. Mezi ně patří linky č. 133 (Florenc – Ohrada – Třebešín – Sídliště Malešice), 136 (Vozovna Kobylisy – Prosek – Vysočanská – Ohrada – Flora – Slavia – Spořilov – Opatov – Háje – Jižní Město) a 139 (Želivského – Na Míčáncích – Kloboučnická – Kačerov – Lhotka – Komořany). V roce 2015 se diskutovalo o plánech pro nové linky metra, zejména o metru D. Metro A prochází územím Prahy 3 (stanice Želivského, Flóra a Jiřího z Poděbrad). Na zasedání Zastupitelstva Městské části Praha 3 v září 2015 se většina zastupitelů shodla na pokračování linky metra D přes tuto oblast. Argumentovalo se nárůstem developerských projektů a očekávaným nárůstem obyvatelstva a finančních prostředků (Praha3.cz, nedatováno).

6 Výsledky práce

6.1 Charakteristika souboru respondentů

Dotazníkového průzkumu se zúčastnilo celkem 134 respondentů – imigrantů z postsovětských zemí. Jak je uvedeno v tabulce 1, dvě třetiny výzkumného vzorku (65 %) tvoří ženy, mužů je proto výrazně méně (35 %). Tato skutečnost může být způsobena větší ochotou žen odpovídat na dotazníky, než je tomu u mužů.

Tabulka 1: Vzorek respondentů dle pohlaví

Pohlaví	Absolutní četnost	Relativní četnost v %
Žena	87	64,93
Muž	47	35,07
Celkem	134	100,00

Zdroj: vlastní zpracování

Z hlediska věkové struktury (viz tab. 2) převažují respondenti dosahují nejčastěji věku 19-30 let (82 %). Následují dotázaní ve věku 31-40 let (9 %). Ostatní věkové kategorie jsou již méně početně zastoupeny. Z toho plyne, že 93 % všech oslovených je ve věku 18-40 let. Tyto skutečnosti poukazují na to, jak již bylo uvedeno ve čtvrté kapitole práce, že vzorek respondentů je nereprezentativní a závěry tudíž nelze zobecňovat na celou populaci imigrantů žijících na území MČ Praha 3.

Tabulka 2: Vzorek respondentů z hlediska věku

Věk	Absolutní četnost	Relativní četnost v %
Do 19 let	3	2,24
19-30 let	110	82,09
31-40 let	12	8,96
41-50 let	4	2,99
51-60 let	5	3,73
61 let a více	0	0,00
Celkem	134	100,00

Zdroj: vlastní zpracování

Respondenti dle výsledků uvedených v tabulce 3 nejčastěji pocházejí z Ukrajiny (41 %), Ruska (36 %) a států Evropské unie (13 %). Tyto dvě postsovětské země (Ukrajina, Rusko) se na celkovém počtu respondentů podílejí ze 77 %, což je více než

tři čtvrtiny všech oslovených. Z dalších zemí lze ještě zmínit Bělorusko, Ázerbájdžán, Kazachstán či Uzbekistán. Právě uvedená skutečnost, že se v souboru nejvíce nacházejí občané Ruska a Ukrajiny odpovídá i základnímu souboru imigrantů v městské části Praha 3. Na druhé straně je zřejmé, že součástí souboru respondentů jsou také respondenti s občanstvím některého ze členských států Evropské unie. Jde o respondenty, kteří mají dvojí občanství (pocházejí původně z Ukrajiny či Běloruska). Zároveň se také může jednat o jedince pocházející z bývalých sovětských republik (Litva, Lotyšsko, Estonsko), čímž také zapadají do uvedeného souboru těch, kteří měli být osloveni. Dá se proto konstatovat, že většina respondentů je těmi, kteří měli být osloveni (tj. imigranti pocházející z postsovětských zemí).

Tabulka 3: Vzorek respondentů z hlediska původní země

Země, z níž respondenti pocházejí	Absolutní četnost	Relativní četnost v %
Ázerbájdžán	3	2,24
Bělorusko	4	2,99
Kazachstán	13	9,70
Rusko	48	35,82
Ukrajina	55	41,04
Jiné 3. země	6	4,48
Státy EU	17	12,69

Zdroj: vlastní zpracování

Většina oslovených respondentů žije v České republice kratší dobu, a to v rozmezí 1 až 5 let (73 %). Větší zastoupenou skupinou jsou také respondenti pobývající v České republice celkem 6-10 let (12 %). Výsledky uvedené v tabulce 4 poukazují na skutečnost, že více než tři čtvrtiny výzkumného vzorku žije v České republice maximálně 5 let, pouze pětina dotázaných dlouhodoběji nad 6 let.

Tabulka 4: Vzorek respondentů z hlediska délky pobytu v České republice

Délka pobytu	Absolutní četnost	Relativní četnost v %
Méně než 1 rok	7	5,22
1-5 let	98	73,13
6-10 let	16	11,94
Více než 10 let	13	9,70
Celkem	134	100,00

Zdroj: vlastní zpracování

Dále bylo zjišťováno, jaké jsou hlavní důvody migrace oslovených respondentů do hlavního města Prahy. Dotazovaní mohli uvádět více důvodů dle jejich konkrétní situace. Jak vyplývá z tab. 5, nejčastějším důvodem cizinců žijících v současnosti na Praze 3 jsou studijní účely. Takto odpovídalo 96 respondentů (72 %), tj. téměř tři čtvrtiny veškerého souboru respondentů. Tato skutečnost je jednak dána věkovou strukturou respondentů, tak i způsoby, jakými byli respondenti oslovoováni. Početně zastoupenou skupinou důvodů je také zaměstnání v Praze (33 %). Ostatní důvody lze považovat za méně relevantní. Jedná se např. o rodinné důvody (17 %) a status uprchlíka z důvodu válečného konfliktu (tuto odpověď uváděli výhradně respondenti z Ukrajiny), jak zmiňuje 16 % dotázaných.

Tabulka 5: Vzorek respondentů z hlavních důvodů migrace do Prahy

Důvod migrace	Absolutní četnost	Relativní četnost v %
Zaměstnání	44	32,84
Podnikání	8	5,97
Studium	96	71,64
Výzkum	3	2,24
Rodinné důvody	23	17,16
Politické důvody	7	5,22
Status uprchlíka	21	15,67
Jiné	0	0,0

Zdroj: vlastní zpracování

V tab. 6 jsou prezentovány výsledky odpovědí respondentů vztážené k tomu, jak dlouho bydlí v městské části Praha 3. Nejvíce z dotázaných uvedlo, a to 69 %, že zde pobývá v rozmezí 1-5 let. Druhou nejpočetněji zastoupenou skupinou jsou respondenti, kteří zde žijí teprve krátkodobě, a to méně než 1 rok. Těchto respondentů je přibližně jedna pětina celého vzorku oslovených migrantů. Nejméně z nich žije v Praze 3 v rozmezí 6-10 let, a to 11 %.

Tabulka 6: Vzorek respondentů z hlediska délky pobytu v MČ Praha 3

Délka pobytu	Absolutní četnost	Relativní četnost v %
Méně než 1 rok	27	20,15
1-5 let	92	68,66
6-10 let	15	11,19
Celkem	134	100,00

Zdroj: vlastní zpracování

Zajímavostí je taktéž, v jaké konkrétní městské čtvrti spadající pod městskou část Praha 3 oslovení respondenti nejčastěji žijí. Dle výsledků uvedených v tab. 7 je zřejmé, že nejvíce z oslovených migrantů žije na Žižkově (41 %) a také na Vinohradech (32 %). Méně početněji zastoupené jsou kategorie odpovědí, kdy respondenti žijí ve Vysočanech (10,5 %) nebo ve Strašnicích (16 %). Zde je však třeba poukázat na fakt, že respondenti, kteří obývají tyto městské čtvrti s největší pravděpodobností nebudou spadat pod MČ Praha 3. To proto, že do území Prahy 3 v případě Vysočan spadá jen zahrádkářská kolonie a stadion, v případě Strašnic se jedná o jednotky domů. Tato skutečnost bude mít do určité míry vliv na zkreslení dosažených výsledků. Nicméně dle dat uvedených v tabulce 7 plyne, že téměř tři čtvrtiny oslovených migrantů obývá Žižkov a Vinohrady, což lze považovat za lokality více typické pro cizince z tzv. postsovětských zemí. Bude to dáno také tím, že zde žije více jejich krajanů, a proto i nově příchozí vyhledávají podobná místa.

Tabulka 7: Vzorek respondentů z hlediska pobytu v konkrétní čtvrti MČ Praha 3

Městská čtvrť	Absolutní četnost	Relativní četnost v %
Žižkov	55	41,04
Vinohrady	43	32,09
Vysočany	14	10,45
Strašnice	22	16,42
Celkem	134	100,00

Zdroj: vlastní zpracování

6.2 Migrace respondentů do MČ Praha 3

Další dílčí podkapitoly v této práci jsou věnovány dílčím oblastem dotazníku, jehož záměrem bylo vyhodnotit celkovou spokojenost imigrantů žijících v městské části Praha 3 s bydlením a s dílčími aspekty, které se k bydlení vztahují. Nejprve proto

bylo důležité identifikovat, jaké jsou nejdůležitější důvody, které imigranty vedou k výběru městské části Praha 3 jako nevhodnější lokality k bydlení. Výsledky jsou prezentovány níže v tab. 8, kdy měli respondenti možnost označit více důvodů dle jejich aktuální situace. Primárním důvodem je dle vyhodnocených dat dostupnost a pohodlnost veřejné dopravy. Tento důvod je relevantní pro nadpoloviční většinu všech oslovených. K dalším dvěma početně zastoupeným důvodům výběru Prahy 3 jako lokality k bydlení patří také dostupnost veřejné občanské vybavenosti (49 %) a cenová dostupnost bydlení (43 %). Je zřejmé, že pro imigranti, alespoň pro pětinu z oslovených, hraje roli i doporučení jejich známých a rodiny. Na základě těchto skutečností se lze oprávněně domnívat, že imigranti vnímají městskou část Prahu 3 jako místo, kde mají možnost získat cenově dostupné bydlení (především pronájmy), které je charakteristické kvalitním životním prostředím, širokým zázemím občanské vybavenosti a taktéž jde o lokalitu, která je snadno dostupná prostředky veřejné dopravy.

Tabulka 8: Nejdůležitější důvody výběru MČ Praha 3 k bydlení respondenty

Důvod výběru MČ k bydlení	Absolutní četnost	Relativní četnost v %
Pracovní příležitosti	22	16,42
Vzdělávací možnosti	24	17,91
Cenová dostupnost bydlení	58	43,28
Doporučení od známých/rodiny	28	20,90
Kvalita životního prostředí	46	34,33
Dostupnost veřejné občanské vybavenosti	66	49,25
Dostupnost a pohodlnost veřejné dopravy	74	55,22
Dostupnost rekreačních zařízení	12	8,96
Jiné	2	1,49

Zdroj: vlastní zpracování

Součástí dotazníku, v této části, byla jediná otevřená otázka. Jednalo se o otázku č. 9, v níž měli respondenti možnost uvést, jaké změny by v městské části Praha 3 uvítali, aby se zde cítili lépe, byli spokojenější. Oslovení uváděli různé druhy odpovědí. K těm nejčastějším patřilo zajištění úklidu a čistoty v ulicích v městských částech Vinohrady a Žižkov. Jde o ty části, které se dlouhodobě potýkají s poměrně velkými problémy znečištění, a pokud by šlo alespoň částečně tento problém vyřešit, byli by také místní obyvatelé s touto lokalitou spokojenější. Bylo také možno zjistit,

že některé části na Praze 3 jsou charakteristické absencí zelených ploch, cyklostezek, je zde slabší veřejná infrastruktura, a tak by podle mnoha respondentů měla městská část Praha 3 investovat právě do těchto oblastí. Někteří respondenti si také uvědomují nedostatky v podobě absence či vzdálenosti rekreačních zařízení, což se může podílet i na jejich nižší spokojenosti s bydlením v této lokalitě. S čistotou ulic v Praze 3 souvisí i další důležitá oblast, a to zajištění lepšího veřejného osvětlení. Několik respondentů také zmiňovalo, že jsou se vším v městské části spokojeni, nevidí žádnou oblast, která by měla být zlepšena, neboť jim vše vyhovuje.

6.3 Vzdělání a zaměstnání

Oblast vzdělávání a zaměstnání byla v dotazníku zastoupena dvěma otázkami, a to otázkami č. 10 a č. 11. Nejdříve měli respondenti uvést (viz tab. 9), jaké je jejich aktuální pracovní zařazení. S ohledem na fakt, že primárním důvodem migrace a bydlení v městské části Praha 3 jsou studijní a pracovní příležitosti, odvíjí se tato skutečnost také na nejčastějším pracovním zařazení respondentů. Téměř polovina všech dotázaných v současnosti studuje. Významná část respondentů, a to celkem 38,5 % je také výdělečně činnými, ať již jde o zaměstnance či podnikatele. Mnohdy dochází k vzájemnému souběhu těchto dvou hlavních pracovních činností, kdy jde o studenty a zároveň pracovníčně činné osoby. Ostatní kategorie lze považovat za nerelevantní, pouze v řádech několika málo respondentů.

Tabulka 9: Aktuální pracovní zařazení respondentů

Pracovní zařazení	Absolutní četnost	Relativní četnost v %
Student	78	48,45
Výdělečně činný	62	38,51
Důchodce – invalidní, starobní, osoba v domácnosti, na mateřské/rodičovské dovolené	5	3,11
Nezaměstnaný	6	3,73
Ostatní	6	3,73
Bez odpovědi	4	2,48

Zdroj: vlastní zpracování

V tab. 10 jsou prezentována další zjištění, týkající se příjmu oslovených respondentů. Tato otázka bývá obecně v dotaznících kontroverzní, neboť jde o citlivou záležitost, kdy se mají dotazovaní vyjádřit, jaký je jejich měsíční příjem. V tomto

případě se podařilo docílit, že na otázku neodpovědělo pouze 10 % respondentů. Naopak od zbylých 90 % bylo možno zjistit, jaká je ekonomická charakteristika oslovených respondentů. Ukázalo se, že nadpoloviční většina oslovených, a to 60 % z celkového počtu, dosahuje příjmu maximálně ve výši 30 tis. Kč. To znamená, že nedosahují ani průměrné mzdy, která je dle Českého statistického úřadu (2024) za rok 2023 registrována ve výši 43 341 Kč. Navíc aktuálně činí minimální mzda téměř 19 tis. Kč, a tu pobírá přibližně čtvrtina oslovených pro tento dotazníkový průzkum. Zároveň je však nutno vzít v úvahu, že jde z velké části také o imigranty, kteří zde studují, a může se tedy jednat jenom o výdělek z brigád či na částečný pracovní úvazek. V této souvislosti by bylo tedy zapotřebí detailnější výzkum.

Tabulka 10: Přibližný rozsah měsíčního příjmu respondentů

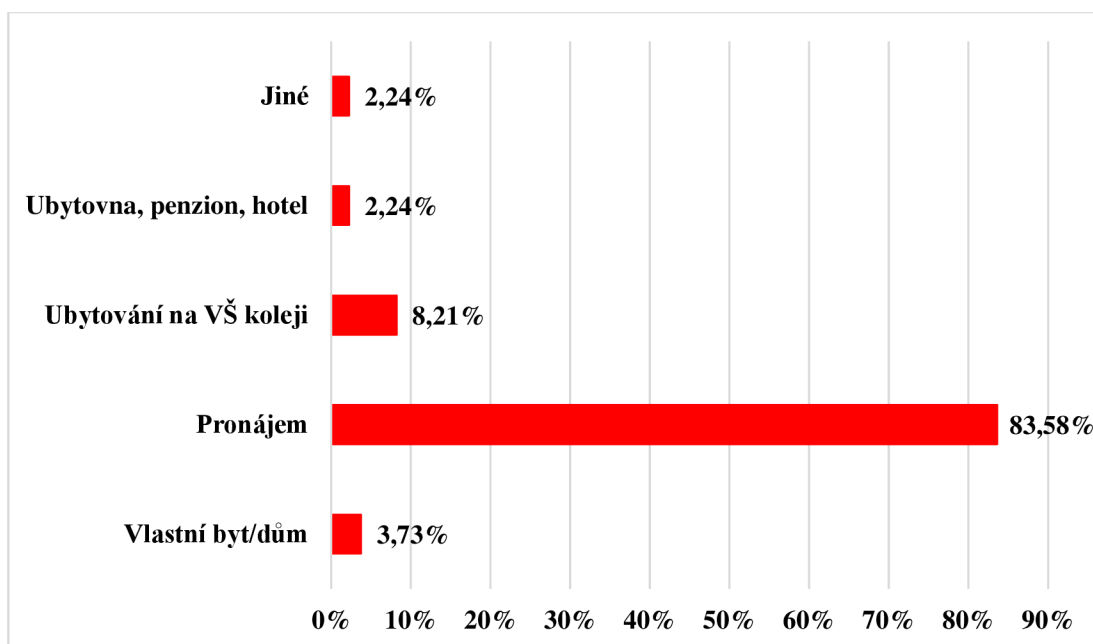
Kategorie příjmu	Absolutní četnost	Relativní četnost v %
Do 20 000 Kč	38	28,36
20 001-30 000 Kč	42	31,34
30 001-50 000 Kč	29	21,64
50 001-100 000 Kč	7	5,22
100 001 Kč a více	5	3,73
Bez odpovědi	13	9,70
Celkem	134	100,00

Zdroj: vlastní zpracování

6.4 Bydlení

Oblast bydlení je v dotazníku zastoupena třemi důležitými otázkami, neboť je o důležitou část řešené problematiky bakalářské práce. Je vymezena otázkami č. 12-14. Nejprve bylo proto hodnoceno, v jakém typu bydlení respondenti žijí. Výsledky jsou prezentovány níže v grafu 1. Velká většina respondentů v současnosti žije v pronájmu (84 %). To odkazuje na socioekonomickou charakteristiku této cílové skupiny, neboť v České republice žijí jenom krátce, a proto si také nemohou dovést vlastní bydlení. Navíc je třeba vzít v úvahu, že se jedná o studenty. Nicméně pouze 8 % respondentů zmínilo, že je ubytováno na vysokoškolských kolejích. Tato skutečnost může být ovlivněna kapacitami těchto kolejí. Navíc preference k bydlení je determinována nejenom výší nájmu, ale také dopravní dostupností.

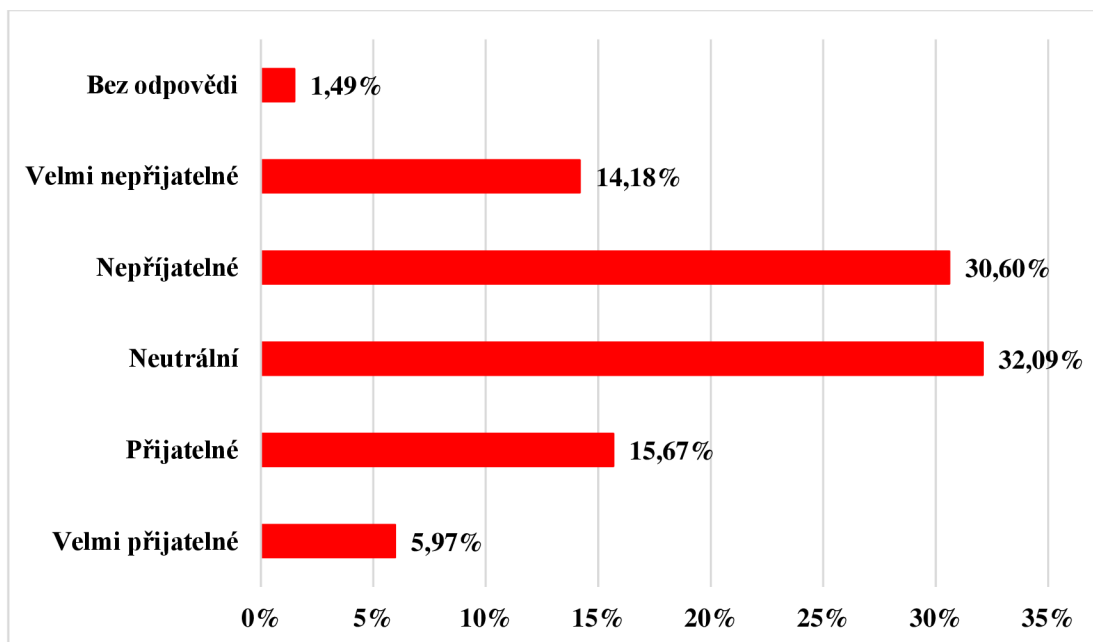
Graf 1: Typ bydlení respondentů

Zdroj: vlastní zpracování

Právě s předcházející otázkou souvisela další vztahující se k názoru respondentů, jak vnímají ceny bydlení k pronájmu na Praze 3. Výsledky jsou graficky znázorněny na níže uvedeném grafu 2. I navzdory tomu, že ceny pronájmů jsou v této městské části přívětivější než v jiných lokalitách hlavního města Prahy, většina respondentů zastává buď neutrální stanovisko (32 %), nebo dokonce považuje ceny pronájmů za nepřijatelné až velmi nepřijatelné (47 %). Jde o téměř polovinu veškerého souboru dotázaných. To má pravděpodobně souvislost s tím, že většina oslovených jsou studenty či zaměstnanci s nižšími mzdami, a proto je pro ně náročnější s menším objemem finančních prostředků měsíčně vyjít.

Graf 2: Názor respondentů na úroveň cen bydlení k pronájmu a pořízení v Praze 3

Zdroj: vlastní zpracování

Otázka č. 14 se vztahovala k identifikaci, do jaké míry jsou oslovení imigranti žijící na Praze 3 spokojeni s dílčími oblastmi bydlení. Jde o důležitou součást výzkumu v této práci, a je proto důležité se jí věnovat podrobněji. Téměř nadpoloviční většina dotázaných uváděla, že je celkově spokojena se současným bydlením, jak vyplývá z níže uvedené tab. 11. Zde také respondenti uváděli, že jsou většinou s životní úrovní své domácnosti spokojeni (69 %). Nicméně nejmenší míru spokojenosti respondenti vykazují s měsíčními náklady na bydlení. S touto oblastí je spokojeno pouze 34 % oslovených. To má také přímou návaznost na jednu z předcházejících otázek, kdy většina respondentů považuje ceny pronájmů v této lokalitě Prahy 3 za nepřijatelné či velmi nepřijatelné. Nadpoloviční většina respondentů zmiňovala spokojenost se stavem budov. Téměř tři čtvrtiny respondentů jsou spokojeni s kvalitou životního prostředí v této lokalitě. Nicméně za poměrně závažný fakt lze považovat zjištění, že se sousedskými vztahy a komunitním životem v této lokalitě je spojena jenom mírná nadpoloviční většina dotázaných.

Tabulka 11: Míra spokojenosti respondentů s dílčími oblastmi bydlení

Míra spokojenosti (v %)	Životní úroveň domácnosti	Měsíční výdaje na bydlení	Stav budov	Sousedské vztahy a komunitní život	Kvalita okolního prostředí	Celkové uspokojení se současným bydlením
Velmi spokojen/a	27,61	14,18	14,93	17,91	27,61	23,13
Spíše spokojen/a	41,04	20,15	38,81	36,57	41,04	41,04
Neutrální	22,39	21,64	25,37	29,85	17,91	26,12
Spíše nespokojen/a	2,24	33,58	14,93	4,48	8,21	6,72
Velmi nespokojen/a	4,48	5,97	3,73	4,48	3,73	0,75
Bez odpovědi	2,2	4,48	2,24	6,72	1,49	2,24

Zdroj: vlastní zpracování

Na základě tří otázek v dotazníku bylo možno stanovit dílčí závěry týkající se spokojenosti respondentů s bydlením v lokalitě městské části Praha 3. Většina dotázaných žije v pronájmu, přičemž ceny v této lokalitě považuje za nepřijatelné až velmi nepřijatelné. Většina respondentů vykazuje nejvyšší míru spokojenosti s bydlením celkově, s životní úrovní své domácnosti a také s kvalitou okolního prostředí. Nejméně spokojeni jsou respondenti s měsíčními výdaji na bydlení.

Na podkladě výše uvedené tabulky vyplývá, že z hlediska dílčích oblastí bydlení jsou respondenti nejvíce spokojeni s životní úrovní domácnosti a s kvalitou okolního prostředí (shodně po 28 %). Na podkladě těchto skutečností je indikováno, že jak ekonomické podmínky, tak i sociální a environmentální aspekty bydlení určují spokojenost respondentů s bydlením obecně. Těsně za těmito faktory následují "Sousedské vztahy a komunitní život" a "Stav budov", což poukazuje na to, že fyzický stav bydlení je pro respondenty významný.

Na druhé straně, "Měsíční výdaje na bydlení" mají s celkovou spokojeností nejslabší korelaci, což naznačuje, že i když jsou výdaje důležité, nejsou pro respondenty tak kritické jako jiné hodnocené aspekty.

Na konci dotazníku byla položena otázka na celkovou spokojenost s kvalitou bydlení v MČ Praha 3. Největší podíl respondentů, jak již bylo uvedeno výše, a odpovídá to i celkové struktuře cizinců v MČ Praha 3, tvořili imigranti z Ukrajiny (41 %) a Ruska (36 %), což dohromady představuje více než tři čtvrtiny vzorku. Další zastoupené národnosti zahrnovaly občany států Evropské unie, Bělorusko,

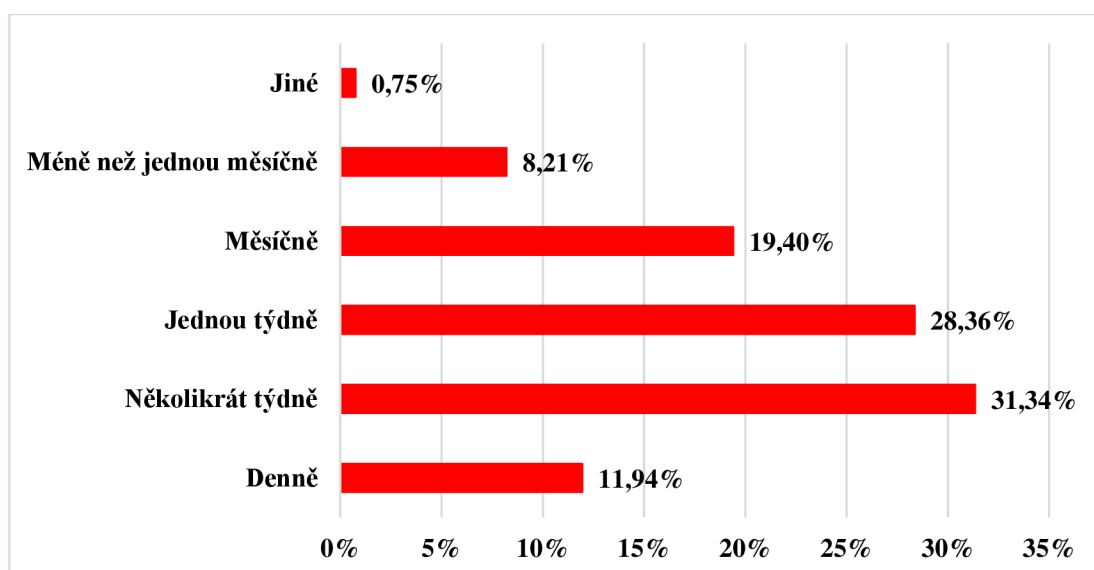
Ázerbájdžán, Kazachstán a Uzbekistán. Proto bylo také hodnoceno, do jaké míry se odlišují preference k bydlení mezi oslovenými respondenty z Ukrajiny a Ruska. Také v tomto případě byly zjištěny rozdíly ve spokojenosti s bydlením. Ukázalo se, že 72 % respondentů z Ruska a 56 % respondentů z Ukrajiny je spokojeno se současným bydlením, naopak opačný postoj, tj. nespokojenost, vyjádřilo 11 % respondentů z Ukrajiny a 4 % respondentů z Ruska. Neutrální postoj k této problematice zaujalo 23 % respondentů z Ruska a 33 % respondentů z Ukrajiny.

6.5 Veřejná prostranství

Největší část dotazníku byla věnována dílčí oblasti veřejného prostranství. Tato dimenze má také často velký vliv na celkovou spokojenost respondentů s bydlením v dané lokalitě. Šlo konkrétně o otázky č. 15-23. Nejdříve byla pozornost věnována tomu, jakým různým aktivitám se věnují na veřejných místech. Ukázalo se, že těchto hlavních aktivit je hned několik. Nejčastěji jde o procházky po veřejných komunikacích. V parcích či na jiných veřejných místech také imigranti často využívají možnosti uspořádat s přáteli a rodinou piknik, mohou se zde s blízkými setkávat, provozovat také různé druhy sportovních aktivit, cykloturistiku apod. Proto se také někteří respondenti v rámci otázky č. 9 zmiňovali také o tom, že jim v této lokalitě chybí dostatek cyklostezek.

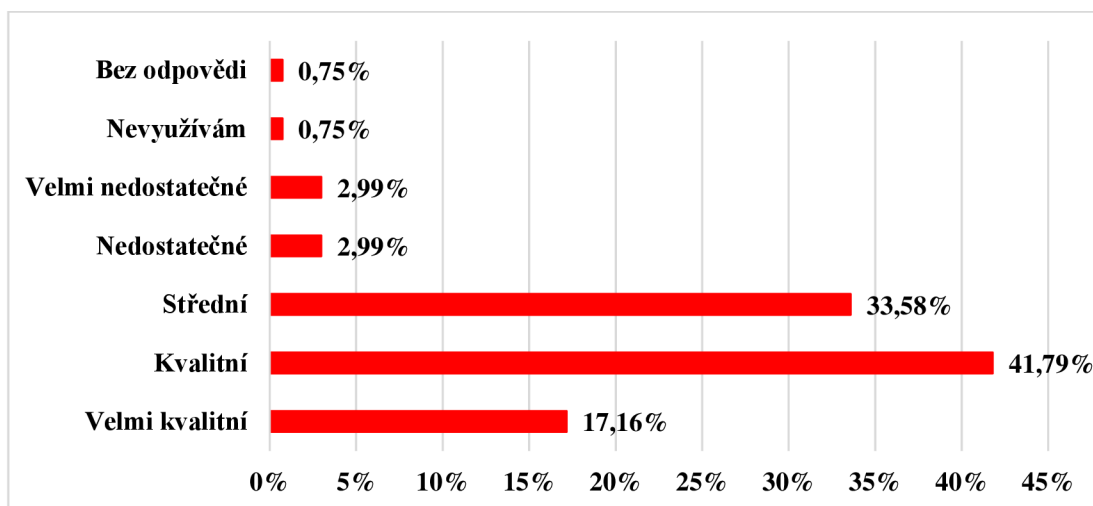
Dle výsledků prezentovaných v grafu 3 plyne, že nejčastěji respondenti využívají veřejné zelené prostory v Praze 3 jednou týdně či několikrát do týdne. Jde o nadpoloviční většinu dotázaných.

Graf 3: Frekvence využívání veřejných zelených prostor v Praze 3

Prostřednictvím grafu 4 je možné vyhodnotit, jak imigranti přistupují k pojmání kvality veřejných parků a zelených ploch na území Prahy 3. V tomto případě se ukázalo, že většina z oslovených je považuje za středně kvalitní až velmi kvalitní. Jde o téměř veškeré oslovené v tomto dotazníkovém průzkumu. Z toho proto logicky vyplývá, že o veřejné parky a zelené plochy se městská část Praha 3 stará dostatečně.

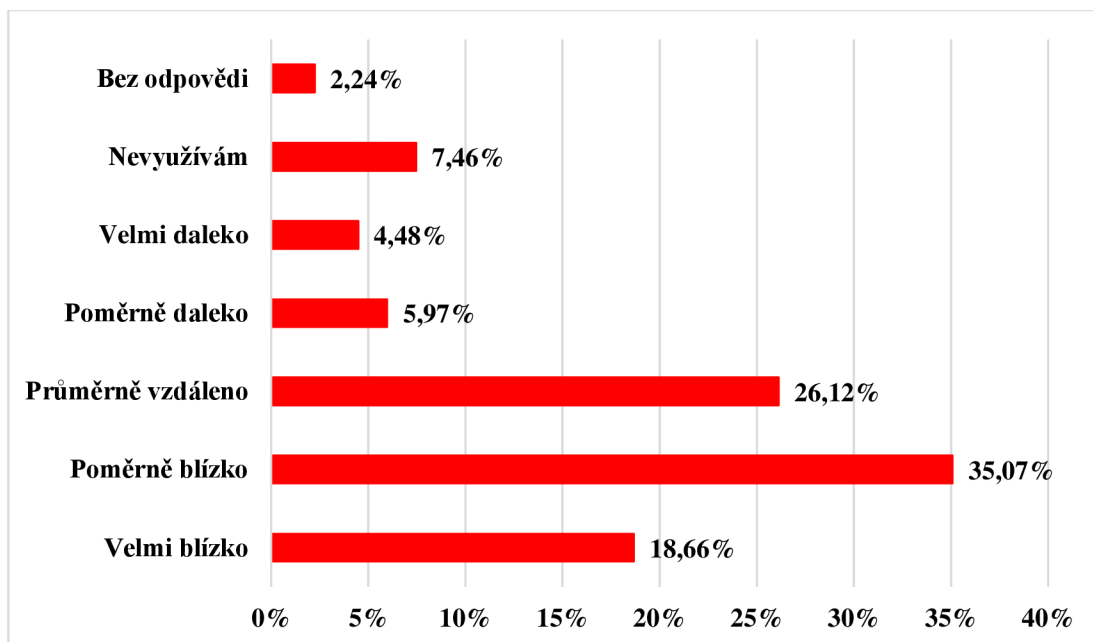
Graf 4: Zhodnocení kvality veřejných parků a zelených ploch v Praze 3

Zdroj: vlastní zpracování

Důležitou součástí veřejných prostranství je také zhodnocení, do jaké míry jsou od místa bydliště respondentů vzdálena sportovní a rekreační zařízení. Největší část dotázaných uvedlo, že jsou velmi nebo poměrně blízko vzdáleny, přičemž další část respondentů označila také možnost průměrnou vzdálenost. Celkem jde o přibližně tři čtvrtiny souboru respondentů. Dle odpovědí na tuto otázku se lze proto domnívat, že respondenti vnímají vzdálenost svého bydliště od různých sportovních a rekreačních zařízení za dostatečně blízkou, a nemusí proto trávit volný čas zbytečně daleko od svého bydliště.

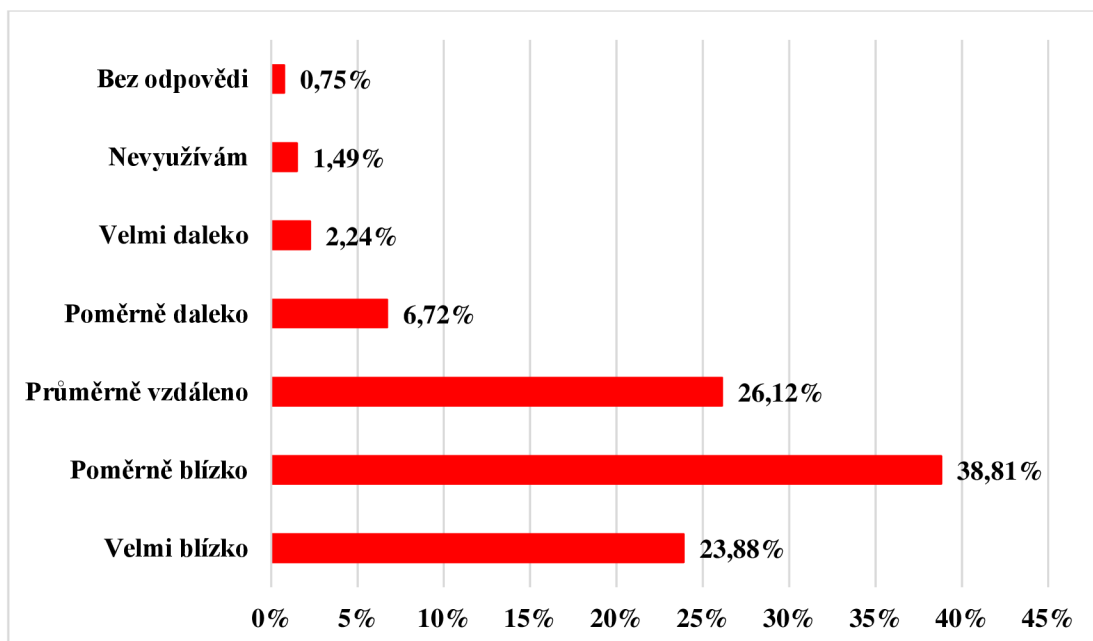
Graf 5: Zhodnocení vzdálenosti sportovních a rekreačních zařízení od místa bydliště

Zdroj: vlastní zpracování

Podobně bylo také respondenty hodnoceno, jak daleko mají od místa svého bydliště vzdáleny zelené plochy. Výsledky jsou prezentovány v grafu 6, kdy opět přibližně tři čtvrtiny souboru respondentů považuje tato veřejná prostranství za poměrně blízko od svého bydliště. Nemusí proto vyvinout příliš mnoho energie a dojíždět do jiné městské části na tato veřejná prostranství.

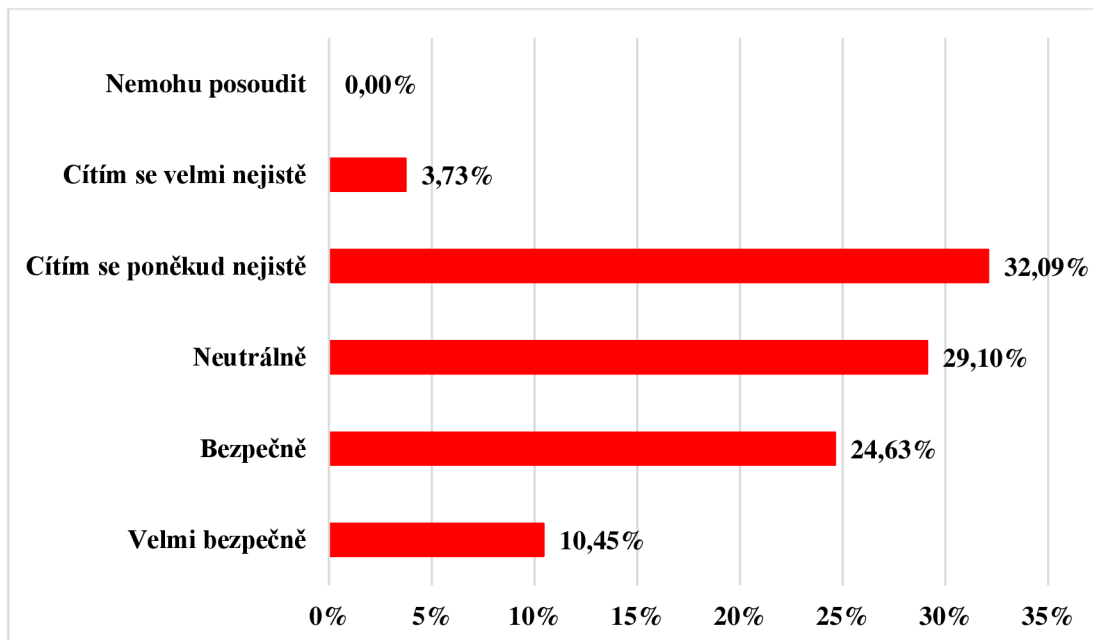
Graf 6: Zhodnocení vzdálenosti zelených ploch od místa bydliště

Zdroj: vlastní zpracování

Dle výsledků uvedených v grafu 7 také vyplynulo, že většina respondentů považuje bezpečnost na veřejných prostranstvích v Praze 3 za bezpečné či za neutrální. Nicméně třetina respondentů zmiňuje také skutečnost, že se zde cítí poněkud nejistě.

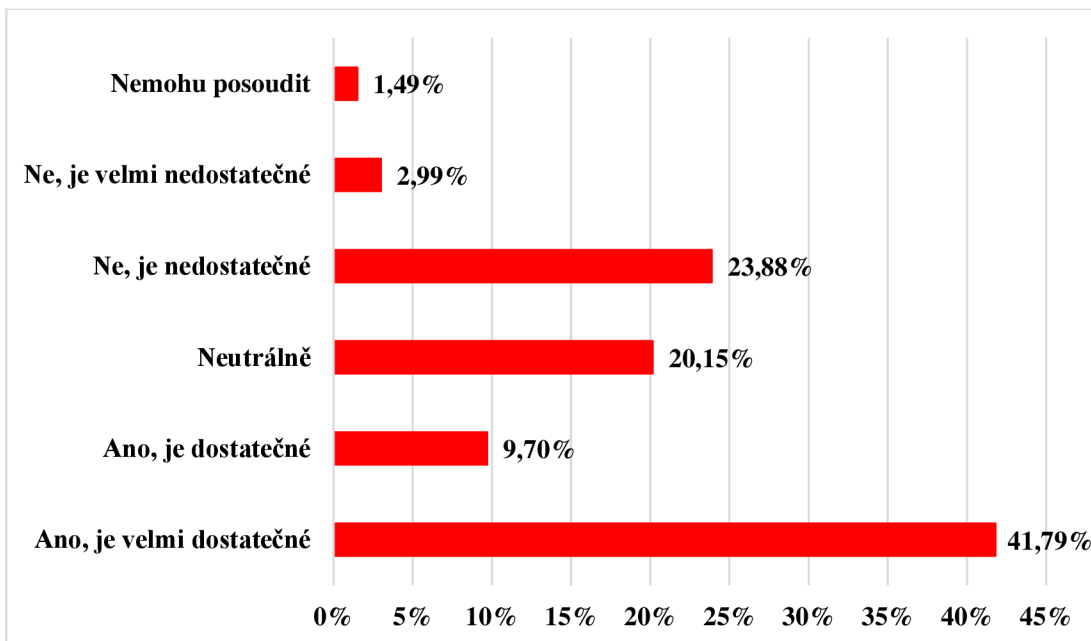
Graf 7: Zhodnocení pocitu bezpečnosti ve veřejných prostranstvích v Praze

Zdroj: vlastní zpracování

Dle výsledků uvedených v grafu 8 se prokázalo, že nadpoloviční většina oslovených respondentů považuje osvětlení veřejných prostor v noci na Praze 3 za dostatečné.

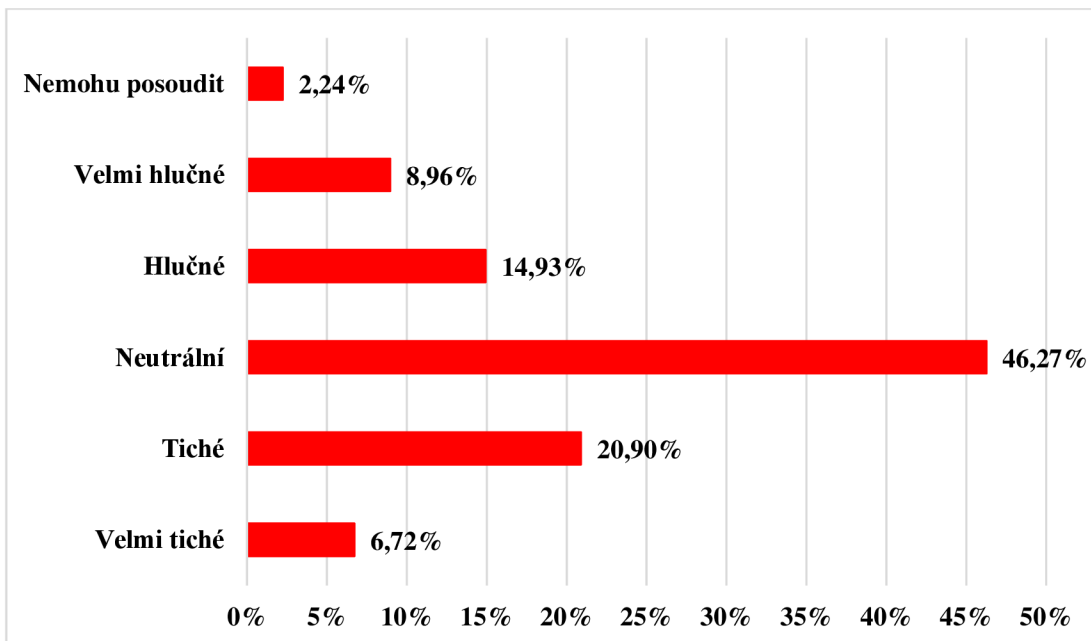
Graf 8: Vnímání osvětlení veřejných prostor v noci v Praze 3 – zhodnocení dostatečnosti pro bezpečnost a pohodlí obyvatel

Zdroj: vlastní zpracování

Důležité je také se zabývat, jak respondenti vnímají míru hluku ve veřejných prostorech na Praze 3. Většina z nich je hodnotí buď jako tichá nebo k nim zaujímá neutrální postoj, což demonstruje graf 9.

Graf 9: Vnímání úrovně hluku ve veřejných prostorech v Praze 3

Zdroj: vlastní zpracování

Respondenti taktéž hodnotili úroveň hygieny a čistoty ve veřejných prostorách v Praze 3. Z tohoto hodnocení vyplynulo, že přibližně polovina respondentů považuje čistotu ulic a chodníků za dostatečnou, že jsou udržované, nicméně právě v této oblasti je dostatek možností na změnu. Daleko více jsou respondenti spokojeni s tím, jak se udržuje čistota v parcích a ve veřejných prostorách. Nejméně jsou dotázaní spokojeni s údržbou odpadkových košů.

Tabulka 12: Zhodnocení úrovně hygieny a čistoty ve veřejných prostorách v Praze 3

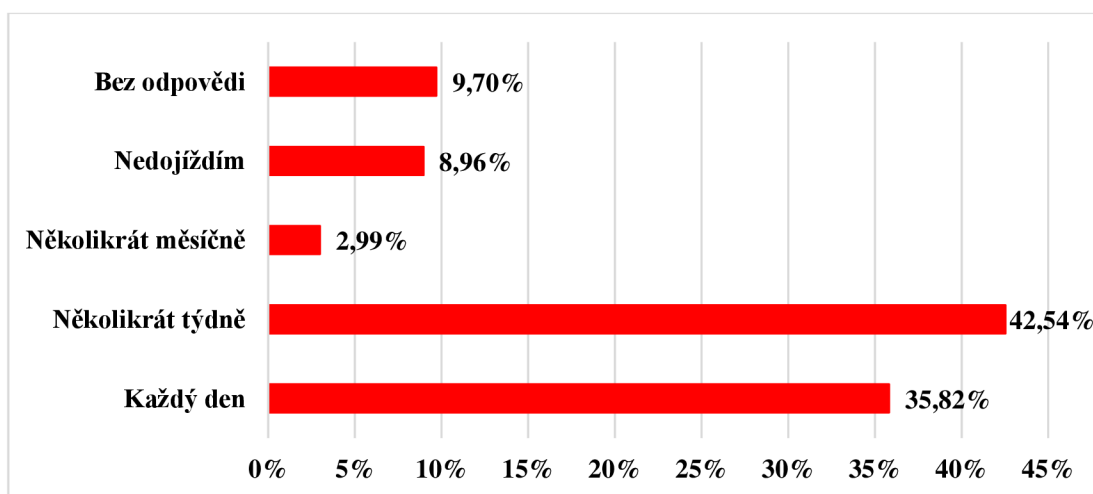
Kategorie zhodnocení (v %)	Čistota ulic a chodníků	Údržba parků a veřejných prostor	Odpadkové koše a jejich údržba
Velmi udržované a čisté	14,93	17,91	14,18
Udržované	35,82	60,45	31,34
Neutrální	18,66	11,94	32,09
Neudržované	26,87	6,72	17,16
Velmi neudržované	3,73	2,99	5,22
Bez odpovědi	0,00	0,00	0,00

Zdroj: vlastní zpracování

6.6 Občanská vybavení a urbanistické prvky

Poslední oblast hodnocení se věnovala tématu občanské vybavenosti a urbanistickým prvkům. V grafu 10 je zobrazeno, jak často respondenti dojíždějí do práce či školy v rámci Prahy 3. Je zřejmé, že tři čtvrtiny z nich tak činí buď každodenně nebo několikrát do týdne.

Graf 10: Frekvence dojíždění do práce/školy v rámci Prahy 3

Zdroj: vlastní zpracování

Z hlediska využívaných způsobů dopravy, jak je prezentováno v tabulce 13, je každodenně nejvíce využívána městská hromadná doprava a taktéž pěší styl dopravy. Jde o nejčastější způsoby využívání dopravy imigranty.

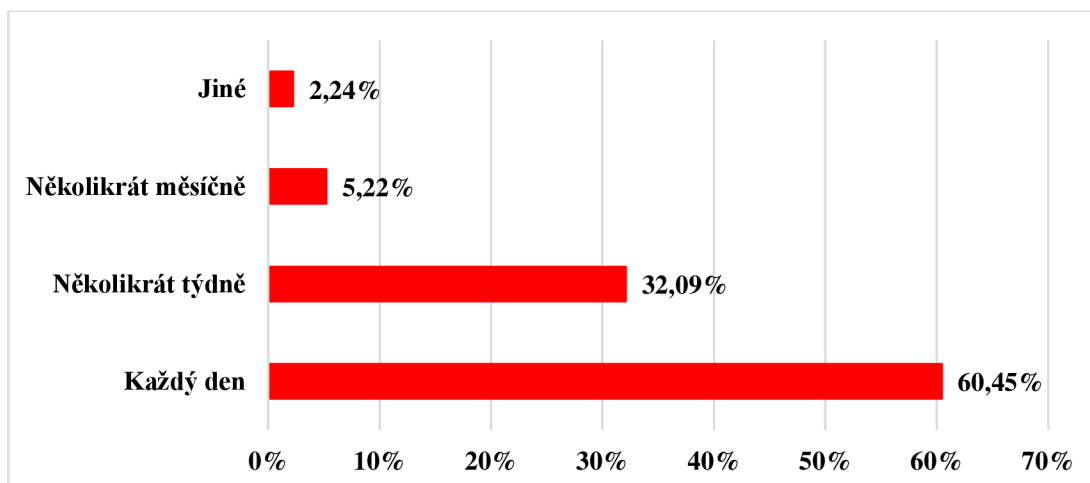
Tabulka 13: Frekvence využívání jednotlivých způsobů dopravy v rámci Prahy 3

Frekvence využívání (v %)	Městská hromadná doprava	Kolo, koloběžka	Pěšky	Automobil, motorka
Denně	67,16	5,97	47,76	8,21
Během pracovních dní	13,43	14,18	21,64	14,18
Několikrát do týdne	14,93	8,96	17,16	19,40
Několikrát do měsíce	1,49	7,46	1,49	10,45
Několikrát do roka	0,75	14,18	5,22	5,22
Méně než několikrát do roka	0,75	5,97	0,75	2,99
Nikdy	1,49	43,28	5,97	39,55

Zdroj: vlastní zpracování

Jak je prezentováno v grafu 11, veřejnou dopravu využívá nejméně několikrát do týdne přes 92 % respondentů.

Graf 11: Frekvence cestování veřejnou dopravou

Zdroj: vlastní zpracování

Dle uvedených skutečností v tabulce 14 je zřejmé, že respondenti považují spoje veřejné dopravy za poměrně pravidelné. Nadpoloviční většina taktéž vnímá i nastavenou čistotu ve veřejných prostředcích. Je spokojena i se spolehlivostí a bezpečností ve veřejné dopravě v Praze 3. Postoj respondentů k dopravní infrastruktuře je tedy vesměs pozitivní.

Tabulka 14: Názor respondentů na úroveň poskytovaných služeb ve veřejné oblasti v Praze

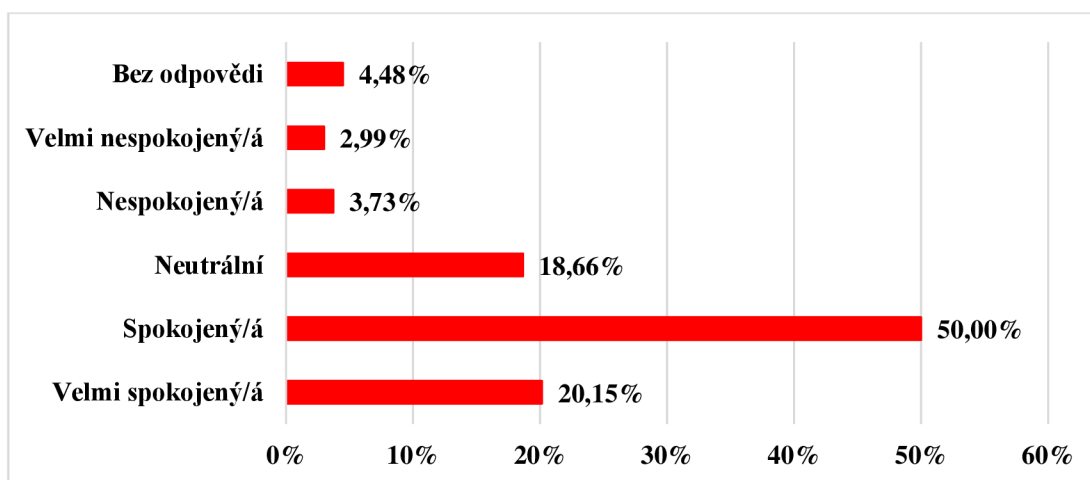
3

Názor na poskytované služby (v %)	Pravidelnost spojů veřejné dopravy	Čistota a udržovanost veřejných dopravních prostředků	Spolehlivost	Bezpečnost ve veřejné dopravě v Praze 3
Velmi pravidelné	38,06	37,31	50,00	36,57
Spíše pravidelné	50,75	24,63	33,58	32,84
Neutrální	6,72	32,09	12,69	16,42
Spíše nepravidelné	1,49	5,22	2,99	12,69
Velmi nepravidelné	2,24	0,00	0,00	0,00
Nemohu posoudit	0,75	0,75	0,75	1,49

Zdroj: vlastní zpracování

V neposlední řadě přinesl graf 12 výsledky, jak jsou respondenti celkově spokojeni s životem na Praze 3. Ukázalo se, že téměř tři čtvrtiny výzkumného vzorku vykazuje spokojenost.

Graf 12: Celková spokojenost respondentů s životem MČ Praha 3

Zdroj: vlastní zpracování

6.7 Verifikace hypotéz

Na závěr této praktické části bakalářské práce jsou také verifikovány tři stanovené hypotézy. První z nich byla stanovena takto: H1: Imigranti na Praze 3 budou vykazovat větší míru spokojenosti s bydlením v oblasti s blízkostí zelených ploch. Jak je uvedeno v tab. 15, bylo pomocí testu nezávislosti chí-kvadrát hodnoceno, jaký podíl

respondentů je spokojených či nespokojených podle toho, zda se jejich bydlení nachází v blízkosti či naopak dále od zelených ploch. Z této tabulky vyplynulo, že přibližně stejnou míru spokojenosti vykazují jak respondenti bydlící v blízkosti, tak i ve větší vzdálenosti od zelených ploch.

Tabulka 15: Vstupní údaje pro verifikaci hypotézy 1

Bydlení v blízkosti zelených ploch	Data	Míra spokojenosti s bydlením			Celkový součet
		Velmi/spíše spokojen	Velmi/spíše nespokojen	Neutrální	
Blízko	Počet	52	8	23	83
	%	62,65	9,64	27,71	100,00
Daleko	Počet	7	1	3	11
	%	63,64	9,09	27,27	100,00
Průměrně daleko	Počet	27	0	9	36
	%	75,00	0,00	25,00	100,00
Celkový počet		86	9	35	130
Celkem %		66,15	6,92	26,92	100,00

Zdroj: vlastní zpracování

Tyto pozorované četnosti je třeba podrobit testování statistickým testem nezávislosti chí-kvadrát ve vztahu k očekávaným četnostem, přičemž na základě p-hodnoty statistického testu se prokáže, zda jsou rozdíly mezi pozorovanými a očekávanými četnostmi statisticky významné či nikoliv. Jak udává tab. 16, p-hodnota chí-kvadrát testu dosáhla 0,3931. To znamená, že rozdíly v míře spokojenosti mezi respondenty dle vzdálenosti od zelených ploch nejsou statisticky průkazné. Na základě této skutečnosti je proto hypotéza 1 zamítnuta.

Tabulka 16: Výsledky chí-kvadrátu u hypotézy 1

Pozorované četnosti		
52	8	23
7	1	3
27	0	9
Očekávané četnosti		
54,91	5,75	22,35
7,28	0,76	2,96
23,82	2,49	9,69
p-hodnota chí-kvadrátu		0,3913
Verifikace hypotézy H1		Zamítnuta

Zdroj: vlastní zpracování

Druhá hypotéza byla stanovena takto: H2: Imigranti na Praze 3, kteří jsou spokojeni s blízkostí rekreačních zařízení, budou projevovat větší spokojenost s bydlením. Jak je uvedeno v tab. 17, bylo pomocí testu nezávislosti chí-kvadrát hodnoceno, jaký podíl respondentů je spokojených či nespokojených podle toho, zda se jejich bydlení nachází v blízkosti či naopak dále sportovních a rekreačních zařízení. Z této tabulky vyplynulo, že míra spokojenosti je dle vzdálenosti odlišná.

Tabulka 17: Vstupní údaje pro verifikaci hypotézy 2

Vzdálenost rekreačních zařízení	Data	Míra spokojenosti s bydlením			Celkový součet
		Velmi/spíše spokojen	Velmi/spíše nespokojen	Neutrální	
Blízko	Počet	50	0	21	71
	%	70,42	0,00	29,58	100,00
Daleko	Počet	9	0	4	13
	%	69,23	0,00	30,77	100,00
Průměrně daleko	Počet	23	9	3	35
	%	65,71	25,71	8,57	100,00
Celkový počet		82	9	28	119
Celkem %		68,91	7,56	23,53	100,00

Zdroj: vlastní zpracování

Tyto pozorované četnosti byly podrobeny testování statistickým test nezávislosti chí-kvadrát ve vztahu k očekávaným četnostem, podobně jako u H1. Jak udává tab. 18, p-hodnota chí-kvadrát testu dosáhla 0,0000. To znamená, že rozdíly v míře spokojenosti mezi respondenty dle vzdálenosti od sportovních a rekreačních zařízení jsou statisticky průkazné. Na základě této skutečnosti je proto hypotéza 2 potvrzena.

Tabulka 18: Výsledky chí-kvadrátu u hypotézy 2

Pozorované četnosti		
50	0	21
9	0	4
23	9	3
Očekávané četnosti		
48,92	5,37	16,71
8,96	0,98	3,06
24,12	2,65	8,24
p-hodnota chí-kvadrátu		0,0000
Verifikace hypotézy H2		Potvrzena

Zdroj: vlastní zpracování

Třetí, poslední hypotéza byla stanovena takto: H3: Imigranti na Praze 3, kteří projevují pozitivní vnímání kvality dopravní infrastruktury ve svém okolí, budou pravděpodobně projevovat vyšší míru spokojenosti s bydlením v porovnání s těmi, kteří vnímají nedostatky v dopravní infrastruktuře. Jak je uvedeno v tab. 19, bylo

pomocí testu nezávislosti chí-kvadrát hodnoceno, jaký podíl respondentů je spokojených či nespokojených podle toho, zda jak vnímají kvalitu dopravní infrastruktury. Z této tabulky vyplynulo, že míra spokojenosti je dle tohoto kritéria odlišná.

Tabulka 19: Vstupní údaje pro verifikaci hypotézy 3

Vnímání kvality dopravní infrastruktury (spolehlivost)	Data	Míra spokojenosti s bydlením			Celkový součet
		Velmi/spíše spokojen	Velmi/spíše nespokojen	Neutrální	
Pozitivní	Počet	80	3	28	111
	%	72,07	2,70	25,23	100,00
Negativní	Počet	0	0	4	4
	%	0,00	0,00	100,00	100,00
Neutrální	Počet	13	0	3	16
	%	81,25	0,00	18,75	100,00
Celkový počet		93	3	35	131
Celkem %		70,99	2,29	26,72	100,00

Zdroj: vlastní zpracování

Tyto pozorované četnosti byly podrobeny testování statistickým testem nezávislosti chí-kvadrát ve vztahu k očekávaným četnostem, podobně jako u H1 a H2. Jak udává tab. 20, p-hodnota chí-kvadrát testu dosáhla 0,0163. To znamená, že rozdíly v míře spokojenosti mezi respondenty dle vnímané kvality dopravní infrastruktury jsou statisticky průkazné. Na základě této skutečnosti je proto hypotéza 3 potvrzena.

Tabulka 20: Výsledky chí-kvadrátu u hypotézy 3

Pozorované četnosti		
80	3	28
0	0	4
13	0	3
Očekávané četnosti		
78,80	2,54	29,66
2,84	0,09	1,07
11,36	0,37	4,27
p-hodnota chí-kvadrátu		0,0163
Verifikace hypotézy H3		Potvrzena

Zdroj: vlastní zpracování

Statistickému testu nezávislosti chí-kvadrát bylo také podrobena zkoumání, do jaké míry se v některých případech liší odpovědi mezi pohlavími. V tomto případě bylo prokázáno, že ženy jsou s bydlením v MČ Praha 3 obecně spokojenější než muži. Výsledná p-hodnota chí-kvadrátu dosáhla 0,0137. Proto lze konstatovat, že jsou statisticky významné rozdíly v odpovědích respondentů ohledně spokojenosti a nespokojenosti respondentů s kvalitou života bydlení v dané MČ. Prokázalo se, že 68 % žen a 61 % mužů je s bydlením spokojeno, 7 % žen a 9 % mužů nespokojeno. Zbýlých 25 % žen a 30 % mužů zastávají k dané oblasti neutrální postoj.

Pohlaví se také ukázalo jako statisticky významný faktor ovlivňující odpovědi respondentů týkající se jejich pocitů bezpečnosti ve veřejných prostorách Prahy 3. Bylo dospěno k závěru, že v ulicích, na náměstích či uličkách Prahy 3 se cítí bezpečně 32 % žen a 40 % mužů. Opačný postoj naproti tomu deklarovalo 38 % žen a 32 % mužů, tj., že se ve veřejném prostoru MČ Praha 3 cítí nejistě. Neutrální postoj k této problematice zastává 30 % žen a 28 % mužů. Je zřejmé, že rozdíly v odpovědích imigrantů z hlediska jejich pohlaví jsou zřejmé a dle p-hodnoty testu nezávislosti chí-kvadrát (0,0113) také statisticky významné.

7 Diskuse

Výzkum zahrnoval 134 respondentů, z nichž dvě třetiny (65 %) tvořily ženy a zbylých 35 % muži. Tento vyšší podíl žen v průzkumu může být způsoben jejich větší ochotou odpovídat na dotazníky ve srovnání s muži. Celkově se 93 % respondentů nacházelo ve věku 18-40 let. Tato věková struktura naznačuje, že výsledky průzkumu jsou více reprezentativní pro mladší generaci imigrantů, což by mohlo ovlivnit vnímání kvality bydlení, občanské vybavenosti a dalších aspektů života v Praze 3.

Pohlaví je také jedním z determinujících faktorů ovlivňujících preference vztahující se k bydlení, využívání veřejných prostor a ke spokojenosti s bydlením a kvalitou života v MČ Praha 3. Muži a ženy vnímají bezpečnost v městském prostředí odlišně. Tento rozdíl je patrný bez ohledu na denní dobu, ale podle studie provedené na Slovensku se ženy cítí méně bezpečně než muži. Obavy žen z určitých částí města jsou koncentrovanější a intenzivnější, zatímco obavy mužů se týkají širšího spektra míst. Důvody strachu se mezi pohlavími liší: ženy často uvádějí jako hlavní důvody svého strachu tmou, nedostatečné osvětlení a pocit osamělosti na určitých místech, zatímco muži méně často identifikují svůj strach na základě emocí a častěji se zaměřují na konkrétní hrozby (Rišová, Madajová, 2020). Tato skutečnost vyplynula z výsledků uvedených v předcházející kapitole, kdy se prokázaly statisticky významné rozdíly v odpovědích z hlediska pohlaví. Dá se proto na základě těchto skutečností deklarovat, že oslovené ženy – imigrantky z postsovětských zemí se ve veřejném prostoru na území MČ Praha 3 cítí častěji nejistě a méně bezpečně, než je tomu u oslovených mužů – imigrantů. Je však zapotřebí tyto závěry zohledňovat jenom k souboru oslovených respondentů, a to z důvodu jeho nereprezentativnosti. Není tedy možné tyto výsledky zobecňovat na celou populaci imigrantů žijících v MČ Praha 3.

Do průzkumu se také zapojili respondenti, kteří žijí v České republice krátkodobě, převažují cizinci s dobou pobytu maximálně 5 let. Respondenti se také rozhodli migrovat do Prahy hlavně z důvodu nalezení lepších pracovních příležitostí, než jim nabízejí jejich rodné země. Tím primárním důvodem je však pro většinu dotázaných studium, kdy zde studují na českých univerzitách v různých oborech. Ukrajínští respondenti také zmiňovali získání statutu uprchlíka z důvodu válečného konfliktu v jejich zemi. S ohledem na krátkodobý pobyt v České republice, se tento

poznatek projevili také v délce pobytu respondentů v městské části Praha 3, kdy naprostá většina oslovených zde bydlí max. 5 let. Nejčastěji byli výzkumem také osloveni respondenti z Ruska a Ukrajiny. V porovnání s údaji, které prezentují Sýkora, Brabec a Bursa (2021), žilo v MČ Praha 3 celkem 17 213 cizinců, přičemž nejčastěji se z tzv. třetích zemí jedná o příslušníky Ukrajiny (22 %) a Ruska (14 %). Tyto závěry jsou ve shodě s realizovaným výzkumem v bakalářské práci, avšak neodpovídají v případě věku, kdy jsou cizinci v MČ Praha 3 dle výše uvedeného zdroje zastoupeni hlavně ve věku 25-64 let, přičemž u příslušníků Ruska je registrováno i podstatně vyšší zastoupení osob ve věku 15-24 let (30 %).

Právě výše uvedená nereprezentativnost výsledků v rámci provedeného výzkumu lze považovat za největší limit celého šetření. V této souvislosti lze proto spíše hovořit o uskutečněném anketním než dotazníkovém šetření, kdy se podařilo oslovit nižší počet respondentů (134), avšak převážně studentů, což také odpovídá převažujícímu věku respondentů mezi 19-30 lety. Neznamená to nutně, že by právě tato věková skupina respondentů obecně mezi imigranty na Praze 3 převažovala. Může to být dáno i tím, že mladší jedinci jsou ochotnější odpovídat. Do jisté míry se na této skutečnosti také podílí i způsob oslovování respondentů, což se považuje za další limit celého výzkumu.

Hodnocení preferencí bydlení respondentů z Ukrajiny a Ruska ukazuje, že respondenti z Ruska jsou se svým bydlením spokojenější než respondenti z Ukrajiny. To může být ovlivněno takovým faktorem, jako je důvod migrace. Zatímco někteří imigranti mohou přijíždět za prací nebo vzděláním, jiní mohou být poháněni nutností opustit svou domovinu kvůli politickým nebo bezpečnostním problémům. Tento výsledek může být ovlivněn také faktory, jako je délka pobytu v hostitelské zemi, psychologické faktory, sociální integrace.

Veřejná prostranství, zejména parky a zelené plochy, hrají klíčovou roli v celkové spokojenosti respondentů s bydlením v Praze 3. Výzkum ukazuje, že imigranti často využívají tyto prostory pro rekreační aktivity, jako jsou procházky, pikniky a sportovní aktivity. Přestože se někteří respondenti vyjádřili o nedostatku cyklostezek, obecně jsou veřejné parky a zelené plochy považovány za kvalitní a dobře udržované, což přispívá k vyšší spokojenosti s životem v této oblasti.

I tyto skutečnosti byly prokázány na základě aplikace testu nezávislosti chí-kvadrát. P-hodnota dosáhla 0,0345. To lze interpretovat tak, že se kvalita veřejných

parků a zeleně podílí i na jejich vyšší spokojenosti. Na druhé straně však respondenti nevyžadují bydlet v dostatečné blízkosti zelených ploch. Zde nebyla prokázána statistická významnost se spokojeností respondentů. Tyto výsledky lze interpretovat tak, že pro oslovené imigranty je důležitá kvalita veřejných parků a zeleně, ale nutně ji nepotřebují mít v blízkosti svého bydlení. Studie potvrdily, že přístup k městské zeleni a kvalita veřejných prostranství mají pozitivní vliv na spokojenost s bydlením, což zdůrazňuje význam těchto prvků pro zlepšení životních podmínek v městském prostředí (Bertram a kol., 2015).

Výzkum také prokázal, že na celkové spokojenosti respondentů se současným bydlením se nejvíce podílí měsíční výdaje na bydlení a dosažená životní úroveň domácnosti. Na druhé straně se na spokojenosti respondentů se současným bydlením nepodílí ve vyšší míře stav budov a kvalita okolního prostředí. Je tedy zřejmé, že pro oslovené respondenty jsou jejich preference ohledně bydlení určovány hlavně cenami pronájmů. Pokud jsou vyšší, tak se také snižuje jejich celková spokojenost s bydlením v této lokalitě. Výzkum v této bakalářské práci taktéž odhalil, že spokojenost s bydlením u imigrantů žijících na Praze 3 ovlivňují takové faktory, jako je bezpečnost dané lokality či kvalita okolního životního prostředí. To je také v souladu s výsledky studie Alvarez a Müller-Eie (2022), která byla prezentována v rešerši.

8 Závěr

Tato bakalářská práce se zaměřila na identifikaci faktorů, které ovlivnily spokojenost s bydlením imigrantů z postsovětských zemí žijících v městské části Praha 3. Studie hodnotila vliv různých prvků, jako je dostupnost zeleně, kvalita občanské vybavenosti, dopravní možnosti, hygienické podmínky prostředí, mikroklima, městská zeleň a psychologické a sociální požadavky obyvatel na jejich životní úroveň. Výzkum se zaměřoval zejména na střední socioekonomický segment obyvatelstva s cílem pochopit, jak tyto aspekty formovaly jejich vnímání kvality bydlení.

Z výsledků realizovaných na souboru 134 respondentů žijících v MČ Praha 3 bylo možno dospět k několika důležitým výsledkům. Např. se ukázalo, že pohlaví je faktorem, který ovlivňuje spokojenost imigrantů s celkovým bydlením v dané lokalitě. Prokázalo se, že s bydlením jsou zde spokojenější ženy než muži. Na druhé straně jsou to také ženy, podle nichž se nelze v ulicích MČ Praha 3 cítit tolik bezpečně, zatímco u mužů bylo ve vyšší míře odhaleno, že se ve veřejných prostorách Prahy 3 bezpečně cítí. Odlišnosti byly také zaznamenány v případě původu země, odkud respondenti pocházejí. Také na základě výsledků týkajících se rozdílu ve spokojenosti s bydlením mezi respondenty z Ruska a Ukrajiny lze konstatovat, že respondenti z Ruska jsou s bydlením v MČ Praha 3 spokojenější než respondenti z Ukrajiny. Tyto výsledky byly na základě chí-kvadrát testu nezávislosti vyhodnoceny jako statisticky významné (p-hodnota chí-kvadrát testu byla 0,0003).

Na základě vyhodnocení všech odpovědí bylo možné objasnit hypotézy, které byly později potvrzeny nebo zamítnuty, což umožnilo hlouběji pochopit hodnocení kvality života migrantů ve vybraných oblastech. Tato bakalářská práce tak přispěla k objasnění problematiky kvality života migrantů z postsovětských zemí z hlediska určitých faktorů a ukazatelů, i když vzhledem k omezenému počtu respondentů nelze v této oblasti vyvozovat zobecnitelné závěry. Získané výsledky mohou být užitečné pro urbanisty a tvůrce politik při zlepšování životního prostředí a podmínek bydlení v této oblasti. Do budoucna lze využít těchto zjištění k realizování dalšího výzkumu, kdy by již byl uskutečněn na reprezentativním souboru respondentů, čímž by bylo možno dospět ke generalizaci výsledků, a tím také k formulaci návrhů, jak zlepšit kvalitu života a spokojenost s bydlením u imigrantů z postsovětských zemí.

Na základě předpokladu, že kvalita veřejných parků a zeleně je pro respondenty z řad přistěhovalců důležitá, ale nepotřebují je nutně v blízkosti svého bydliště, lze předpokládat, že by MČ Praha 3 měla věnovat větší pozornost zajištění dostatečného množství a kvality veřejných parků a zeleně na celém území MČ Praha 3, což by se odrazilo ve vyšší kvalitě spokojenosti respondentů. Z výsledků, které ukazují na vyšší míru spokojenosti s bydlením u jedné národnostní skupiny ve srovnání s druhou (v tomto případě porovnání spokojenosti Rusů a Ukrajinců), vyplývá možnost těchto poznatků využít pro hlubší analýzu dané situace v budoucích studiích.

9 Přehled literatury a použitých zdrojů

ABCDE socioekonomická klasifikace Specifikace pro rok 2017 (online). [Cit. 2023-07-29]. Dostupné z: <<https://is.muni.cz/el/fss/jaro2018/ZUR539/ABCDE-klasifikace-specifikace-2017.pdf>>

ALVAREZ, A.L., MÜLLER-EIE, D., (2022). Neighbourhood Conditions and Quality of Life Among Local and Immigrant Population in Norway. *Int. Journal of Com. WB* 5. (online). [Cit. 2023-10-26]. Dostupné z: <<https://doi.org/10.1007/s42413-022-00183-5>>

ANTUŠÁK, Emil, KOPECKÝ, Zdeněk, (2002). Úvod do teorie krizového managementu. Praha: Oeconomica. ISBN 80-245-0340-9.

BALABÁNOVÁ, P., KYSELKA, I., (2006). Zeleň. In: Principy a pravidla územního plánování. Ústav územního rozvoje. Brno. (online). [Cit. 2023-06-10]. Dostupné z: <<https://www.uur.cz/media/lkelacpb/c5-2013.pdf>>

BERTRAM, Christine, REHDANZ, Katrin, (2015). The role of urban green space for human well-being, *Ecological Economics*, Volume 120, ISSN 0921-8009, (online). [Cit. 2023-09-16]. Dostupné z: <<https://doi.org/10.1016/j.ecolecon.2015.10.013>>

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD (2024). Průměrné mzdy - 4. čtvrtletí 2023 (online). [cit. 2024.03.14], dostupné z <<https://www.czso.cz/csu/czso/cri/prumerne-mzdy-4-ctvrtleti-2023>>.

CTR HOLDING (2020). Viktoria Center. (online). [Cit. 2024-03-14]. Dostupné z: <<https://ctrholding.com/viktoria-center/>>

DARAMIS (2020). Zelené Město 3 Premium. (online). [Cit. 2024-03-14]. Dostupné z: <<https://www.zelenemesto3.cz/>>

DILL, V., JIRJAHN, U., TSERTSVADZE, (2015). G., Residential Segregation and Immigrants' Satisfaction with the Neighborhood in Germany. *Social Science Quarterly*, 96(2), (online). [Cit. 2023-06-10]. Dostupné z: <<https://www.jstor.org/stable/26612228>>

DISMAN, Miroslav, (2011). UNIVERZITA KARLOVA. Jak se vyrábí sociologická znalost: příručka pro uživatele. Praha: Karolinum. ISBN 978-80-246-1966-8.

DRAGOMIRECKÁ E., BARTOŇOVÁ J., (2006). WHOQOL-BREF, WHOQOL-100. World Health Organization Quality of Life Assessment: příručka pro uživatele české verze dotazníků kvality života Světové zdravotnické organizace. Praha: Psychiatrické centrum. ISBN 200680-85121-82-4.

DRAGOMIRECKÁ, E., ŠKODA, C., (1997). Měření kvality života. Vymezení, definice a historický vývoj pojmu v sociální psychiatrii. ČS Psychiatrie, 93, č. 2.

DRBOHLAV D. a kol., (2010). Migrace a (i)migranti v Česku: kdo jsme, odkud přicházíme, kam jdeme? Sociologické nakladatelství (SLON), Praha. ISBN 978-80-7419-039-1.

DVOŘÁK, T. a kol., (2012) Žižkov svéráz pavlačí a strmých ulic. Praha: Muzeum hlavního města Prahy. ISBN 978-80-85394-90-0.

EDGE, Sara, DAVIS, Claire, DEAN, Jennifer, ONILUDE, Yemisi, RISHWORTH, Andrea, WILSON, Kathi, (2023). The role of urban and rural greenspaces in shaping immigrant wellbeing and settlement in place. Wellbeing, Space and Society, Volume 4. (online). [Cit. 2023-09-19]. Dostupné z: <<https://doi.org/10.1016/j.wss.2023.100127>>

EVROPSKÁ KOMISE. (2014) Special Eurobarometer 416: Attitudes of European citizens towards the environment. Brussels: Evropská komise, 2014. (online). [Cit. 2023-09-16]. Dostupné z: <http://www.earthgonomic.org/biblioteca/2014_EU_Attitudes.pdf>

GOLEMIO PRAGUE CITY DATA, (2024). Mikroklimatické parametry v Praze. (online). [Cit. 2023-10-12]. Dostupné z: <https://golemio.cz/data/mikroklimaticke_parametry>

HAGERTY, M. R., CUMMINS, R., FERRISS, A. L., LAND, K., MICHALOS, A. C., PETERSON, M., SHARPE, A., SIRGY, J., & VOGEL, J., (2001). Quality of Life Indexes for National Policy: Review and Agenda for Research. *Bulletin of Sociological Methodology/Bulletin de Méthodologie Sociologique*, 71(1). (online). [Cit. 2023-04-12]. Dostupné z: <<https://doi.org/10.1177/075910630107100104>>

HEŘMANOVÁ, Eva, (2012). Kvalita života a její modely v současném sociálním výzkumu. *Sociológia* 2012, Vol. 44 (No. 4: 407-425). (online). [Cit. 2023-01-21]. Dostupné z: <<https://www.sav.sk/journals/uploads/09101219Hermanova%20-%20OK%20upravena%20studia.pdf>>

HORDYK, Shawn, Renee, HANLEY Jill, RICHARD Éric, (2015). "Nature is there; its free": Urban greenspace and the social determinants of health of immigrant families. *Health & Place*, 2105 Volume 34. (online). [Cit. 2023-09-24]. Dostupné z: <<https://doi.org/10.1016/j.healthplace.2015.03.016>>

HUEBNER, G. M., ORESZCZYN, T., DIREK, K., & HAMILTON, I., (2022). The relationship between the built environment and subjective wellbeing – Analysis of cross-sectional data from the English Housing Survey. UCL Energy Institute, University College London, London, ISSN 0272-4944. (online). [Cit. 2024-02-10]. Dostupné z: <<https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0272494422000081>>

IOM, (2023). About Migration (online). [cit. 2024.01.10]. Dostupné z <<https://www.iom.int/about-migration>>

JÍCHOVÁ, KOPECKÁ, nedatováno. URRLab web – Úvod | Urbánní a regionální laboratoř (online). [Cit. 2023-11-30]. Dostupné z: <<http://urrlab.cz/>>

KALÁB, V., (2010). Bytový "projekt snů" opustila polovina klientů. (online). [Cit. 2024-03-14]. Dostupné z: <<https://archiv.ihned.cz/c1-39917830-bytovy-projekt-snu-opustila-polovina-klientu>>

KOGAN, I., SHEN, J. & SIEGERT, M., (2018). What Makes a Satisfied Immigrant? Host-Country Characteristics and Immigrants' Life Satisfaction in Eighteen European Countries. *J Happiness Stud* 19. (online). [Cit. 2023-05-11]. Dostupné z: <<https://doi.org/10.1007/s10902-017-9896-4>>

KOZEL R., MYNÁŘOVÁ L., SVOBODOVÁ H., (2011). Moderní metody a techniky marketingového výzkumu. Grada Publishing, Praha. ISBN 978-80-247-3527-6

KUČERA Z. a kol. (2004). Kvalita života. Sborník příspěvků z konference, konané dne v Třeboni. Kostelec nad Černými lesy: prosinec. ISBN 80-86625-20-6.

LAN F, PAN J, ZHOU Y, HUANG X., (2023). Impact of the Built Environment on Residents' Health: Evidence from the China Labor Dynamics Survey in 2016. J Environ Public Health. (online). [Cit. 2024-01-20] Dostupné z: <<https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/38115991/>>

LEENDERS, Roger. (2014). Social Capital. (online). [Cit. 2023-10-14]. Dostupné z: <https://www.researchgate.net/publication/267154832_Social_Capital>

LEVANT T.B., VREEKER R., NIJKAMP P., (2004). Vrije Universiteit Amsterdam Multidimensional Evaluation of Urban Green Spaces: A Comparative Study on European Cities. Project URGE. (online). [Cit. 2023-10-21]. Dostupné z: <<https://research.vu.nl/en/publications/multidimensional-evaluation-of-urban-green-spaces-acomparative-s>>

LIN, S., HUANG, Y., (2018). Community environmental satisfaction: its forms and impact on migrants' happiness in urban China. Health Qual Life Outcomes 16. (online). [Cit. 2024-01-20]. Dostupné z: <<https://doi.org/10.1186/s12955-018-1061-1>>

M.C. TRITON, (2021). MČ PRAHA 3. Strategie rozvoje městské části Praha 3 na období 2021–2030: Analytická část (online) [cit. 2024.03.14], dostupné z <https://www.praha3.cz/getFile/id:1135423/SPRM%C4%8C_Praha%203_analytick%C3%A1%20%C4%8D%C3%A1st_2021-04-01-m.pdf>.

MAIER, Karel., (2012). Udržitelný rozvoj území. Praha: Grada. ISBN 978-80-247-4198-7.

Mapy.cz. (online). [Cit. 2023-11-21] Dostupné z: <<https://en.mapy.cz/zakladni?x=15.6252330&y=49.8022514&z=8>>

MAŘÍKOVÁ, H., PETRUSEK, M., VODÁKOVÁ, A. A KOL., (1996). Velký sociologický slovník I, II. Praha: Karolinum, 1996, ISBN 80-7184-164-1.

MAUSSEN J. a kol., nedatovano. Shrnutí závěrečných zpráv expertních skupin pro identifikaci relevantních indikátorů kvality života v ČR, Úřad vlády České republiky. (online). [Cit. 2023-11-24]. Dostupné z: <<https://hqlo.biomedcentral.com/articles/10.1186/s12955-018-1061-1#citeas>>

MCADAM, Jane, (2021). Climate refugees cannot be forced back home. In: Brisbane times. (online). [Cit. 2023-11-21]. Dostupné z: <<https://www.brisbanetimes.com.au/environment/climate-change/climate-refugees-cannot-be-forced-back-home-20200119-p53sp4.html>>

MCCREA, R., SHYY, K.-T., STIMSON, R., (2006). What is the Strength of the Link Between Objective and Subjective Indicators of Urban Quality of Life? Applied Research in Quality of Life. (online). [Cit. 2024-01-20] Dostupné z: <<https://link.springer.com/article/10.1007/s11482-006-9002-2>>

MEDERLY, P., TOPERCER, J., NOVÁČEK, P., (2004). Indikátory kvality života a udržitelného rozvoje: kvantitativní, vícerozměrný a variantní přístup. Praha: CESES. ISBN 80-239-4389-8.

MEDKOVÁ, A., (2018). Starý dělnický Žižkov mizí, jeho tvář mění vysoké nájmy i Airbnb. Dokáže se ubránit gentrifikaci? (online). [Cit. 2024-03-14]. Dostupné z: <<https://plus.rozhlas.cz/apolena-rychlikova-airbnb-blizi-se-konec-jednoho-mytu-o-sdilene-ekonomice-7934994>>

METROSTAV DEVELOPMENT, (2020). Rezidenční projekty, novostavby Praha. (online). [Cit. 2024-03-14]. Dostupné z: <<https://www.metrostavdevelopment.cz/cs/rezidencni-projekty>>

Ministerstvo Vnitřní záležitostí České republiky a, (2023). Čtvrtletní zpráva o migraci – III, 2023. (online). [Cit. 2024-02-15]. Dostupné z: <<https://www.mvcr.cz/clanek/ctvrtletni-zprava-o-migraci-za-iii-ctvrtleti-2023.aspx>>

Ministerstvo vnitra České republiky b, (2023). International Migration Review Volume 42, No. 4. P. 767–802. Slovníček pojmů. (online). [Cit. 2023-11-21]. Dostupné z: <<https://www.mvcr.cz/migrace/clanek/slovnicek-pojmu.aspx>>

Ministerstvo vnitra České republiky c, (2023). Informativní počet cizinců k 01.07 2023. (online). [Cit. 2024-01-02]. Dostupné z: <<https://www.mvcr.cz/soubor/informativni-pocet-cizincu-k-01-07-2023-xlsx.aspx>>

NOVOTNÝ, J., (2016). Královské Vinohrady – vývoj rezidenční čtvrti. Bakalářská práce. Katedra občanské výchovy a filozofie PedF UK, Praha. (online). [Cit. 2024-03-14]. Dostupné z: <https://dspace.cuni.cz/handle/20.500.11956/78656?show=full>

OBERSTEIN, Ivo, CACH, Jan, (2001). Názvosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT Praha. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“. [Cit. 2023-07-26].

OUŘEDNÍČEK, Martin, TEMELOVÁ, Jana, (2012). Sociální proměny pražských čtvrtí. Praha: Academia. ISBN 978-80-200-2064-2.

PACIONE, M., (2003). Urban environmental quality and human wellbeing – a social geographical perspective. Skotsko: Landscape and urban planning. (online). [Cit. 2023-06-07]. Dostupné z: <<https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0169204602002347>>

POELMAN, H., (2018) A walk to the park? Assessing access to green areas in Europe's cities: update using completed Copernicus Urban. Atlas data. Brussels: Evropská komise – DG Regio (online). [Cit. 2023-06-07]. Dostupné z: <https://ec.europa.eu/regional_policy/en/information/publications/working-papers/2018/a-walk-to-the-park-assessing-access-to-green-areas-in-europe-s-cities>

PONDĚLÍČEK, M., (2010). Zeleň v urbánním prostoru jako indikátor kvality života města. Univerzita Pardubice. (online). [Cit. 2023-11-28]. Dostupné z: <https://dk.upce.cz/bitstream/handle/10195/38582/PondelicekM_ZelenVUrbannim_2010.pdf?sequence=1>

POLÁČKOVÁ, T., (2015). Urbanistický vývoj žižkovské čtvrti ve druhé polovině 20. století. Bakalářská práce. Ústav pro dějiny umění FF UK, Praha. (online). [Cit. 2024-03-14]. Dostupné z:

<https://dspace.cuni.cz/bitstream/handle/20.500.11956/76387/BPTX_2012_2_11210_0_345099_0_136416.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

Praha3.cz, nedatovano. O Praze 3. (online). [Cit. 2023-11-24]. Dostupné z: <https://www.praha3.cz/aktualne-z-trojky/o-praze-3#h_1119736>

PŘEHLED DIMENZÍ BEZPEČNOST, nedatovano. (online). [Cit. 2023-11-28]. Dostupné z: <<https://kdejedobre.cz/dimension/bezpecnost>>

RADNIČNÍ NOVINY, (2018). Žižkov přežil, Žižkov žije dál. (online). [Cit. 2024-03-14]. Dostupné z: <<https://www.praha3.cz/getFile/id:1069155/RN6-nahled-final-ps.pdf>>

RÍŠOVÁ, Katarína, SLÁDEKOVÁ, MADAJOVÁ, Michala, (2020). Gender differences in a walking environment safety perception: A case study in a small town of Banská Bystrica (Slovakia), Journal of Transport Geography, Volume 85. ISSN 0966-6923.

SANDERCOCK, L. (2004). Towards a planning imagination for the 21st century. American Planning Association. Journal of the American Planning Association, 70(2). (online). [Cit. 2023-02-12]. Dostupné z: <https://www.researchgate.net/publication/249052225_Towards_a_Planning_Imagination_for_the_21st_Century>

SCOTT, Sam, (2019). New MiddleClass Labor Migrants. In: The Palgrave Handbook of Ethnicity. Palgrave Macmillan. ISBN 9789811328978

SDRUŽENÍ HISTORICKÝCH SÍDEL ČECH, MORAVY A SLEZSKA, nedatovano. Praha 3. (online). [Cit. 2023-09-05]. Dostupné z: <<https://www.historickasidla.cz/dr-cs/822-praha-3.html>>

SEDLÁK, Jan a kol., (2008). Praha 3: urbanismus, architektura. Vyd. 1. ed. Praha: Argo. ISBN 978-80-7203-961-6.

STÁTŇÍKOVÁ, P., KASÍKOVÁ L (2012). Vinohrady, dobrá čtvrť pro dobré bydlení / A Good Quarter to Live in. Praha. ISBN 978-80-85394-91-7

STODOLSKA, M., PETERS, K., HOROLETS, A., (2017). Immigrants' adaptation and interracial/interethnic interactions in natural environments. (online). [Cit. 2023-01-21]. Dostupné z: <<https://www.tandfonline.com/doi/citedby/10.1080/01490400.2016.1213676>>

STŘEDOVÁ, Hana, (2011). Mikroklima a mezoklima měst, mikroklima porostů. Praha: Český hydrometeorologický ústav. ISBN 978-80-86690-90-2.

Survio.com, (2020). Jak vybrat vzorek respondentů (online) [cit. 2024.02.10], dostupné z <<https://www.survio.com/cs/blog/jak-vytvorit-dotaznik/jak-vybrat-vzorek-respondentu>>.

SÝKORA L., BRABEC T., BURSA O., (2021). Analýza cizinců na území MČ Praha 3: Výzkumná zpráva (online) [cit. 2024.03.14], dostupné z <https://web.natur.cuni.cz/~sykora/pdf/ciz/Analyza_cizincu_na_uzemi_MC_Praha_3_2021k.pdf>.

ŠEVČENKO-KOZLOVSKA G., ČIŽIŮNIENĚ K. A., (2022). Study of the Relationship between Lithuanian International Migration Flows and Transport Sector Performance Indicators. Sustainability. (online). [Cit. 2023-12-08]. Dostupné z: <<https://doi.org/10.3390/su14169833>>

SEQUENSOVÁ, V., (2008). Etnická minorita Romové v české společnosti. Ke specifickým romského etnika v kontextu požadavků současnosti. Diplomová práce. Katedra sociologie FF UK, Praha. (online). [Cit. 2024-03-14]. Dostupné z: <https://dspace.cuni.cz/handle/20.500.11956/12031>

SOJKA, P., (2015). Vackov. (online). [Cit. 2024-03-14]. Dostupné z: <<https://www.ceskatelevize.cz/porady/11346681886-vytrzeno-zmetropole/215411033210020-vackov/>>

TSANG, F., ROHR, C., (2011). The impact of migration on transport and congestion. RAND Corporation. (online). [Cit. 2023-04-20]. Dostupné z: <<http://www.jstor.org/stable/10.7249/j.ctt3fh24x>>

UHEREK, Z. a kol., (2016). Migrace: historie a současnost. Občanské sdružení PANT, Ostrava, 143 s. ISBN 978-80-905942-9-6.

ÚZEMNĚ ANALYTICKÉ PODKLADY HL. M. PRAHY, (2008). (online). [Cit. 2023-11-21] Dostupné z: <https://iprpraha.cz/uploads/assets/soubory/data/UAP2008/2_14_hygiena_zivotniho_prostredi.pdf>

VLK, J., VLKOVÁ, T., (2018). Žižkov „My, národ československý...“. Praha: Vl. Havelka, 2018. 111 s. ISBN 978-80-907308-0-9.

WAGNER, Bohdan., (1990). Sadovnická tvorba: celostátní vysokoškolská učebnice pro vysoké školy zemědělské. Praha: Státní zemědělské nakladatelství. ISBN 80-209-0032-2.

WALKER I., (2013). Výzkumné metody a statistika. Grada Publishing, Praha, 218 s. ISBN 978-80-247-3920-5

WANG H., YE J., TARIN MWK., LIU Y., ZHENG Y., (2022). Tourists' Safety Perception Clues in the Urban Forest Environment: Visual Quality, Facility Completeness, Accessibility-A Case Study of Urban Forests in Fuzhou, China. Int J Environ Res Public Health (online). [Cit. 2023-12-08]. Dostupné z: <<https://doi.org/10.3390/ijerph19031293>>

Zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů v platném znění.

ŽIŽKOV NEZASTAVÍŠ (2020). Mapa kauz. (online). [Cit. 2024-03-14]. Dostupné z: <<https://zizkovnezastavis.cz/#map>>

10 Seznam obrázků, tabulek a grafů

10.1 Seznam obrázků

Obrázek 1: Lokalizace MČ Praha 3	30
Obrázek 2: Části tvořící MČ Praha 3	31

10.2 Seznam tabulek

Tabulka 1: Vzorek respondentů dle pohlaví	35
Tabulka 2: Vzorek respondentů z hlediska věku	35
Tabulka 3: Vzorek respondentů z hlediska původní země.....	36
Tabulka 4: Vzorek respondentů z hlediska délky pobytu v České republice	36
Tabulka 5: Vzorek respondentů z hlavních důvodů migrace do Prahy	37
Tabulka 6: Vzorek respondentů z hlediska délky pobytu v MČ Praha 3.....	38
Tabulka 7: Vzorek respondentů z hlediska pobytu v konkrétní čtvrti MČ Praha 3 ...	38
Tabulka 8: Nejdůležitější důvody výběru MČ Praha 3 k bydlení respondenty	39
Tabulka 9: Aktuální pracovní zařazení respondentů.....	40
Tabulka 10: Přibližný rozsah měsíčního příjmu respondentů.....	41
Tabulka 11: Míra spokojenosti respondentů s dílčími oblastmi bydlení	44
Tabulka 12: Zhodnocení úrovně hygieny a čistoty ve veřejných prostorech v Praze 3	50
Tabulka 13: Frekvence využívání jednotlivých způsobů dopravy v rámci Prahy 3 ..	51
Tabulka 14: Názor respondentů na úroveň poskytovaných služeb ve veřejné oblasti v Praze 3	52
Tabulka 15: Vstupní údaje pro verifikaci hypotézy 1	52
Tabulka 16: Výsledky chí-kvadrátu u hypotézy 1	54
Tabulka 17: Vstupní údaje pro verifikaci hypotézy 2.....	55
Tabulka 18: Výsledky chí-kvadrátu u hypotézy 2	55
Tabulka 19: Vstupní údaje pro verifikaci hypotézy 3.....	56
Tabulka 20: Výsledky chí-kvadrátu u hypotézy 3	56

10.3 Seznam grafů

Graf 1: Typ bydlení respondentů	42
Graf 2: Názor respondentů na úroveň cen bydlení k pronájmu a pořízení v Praze 3	43
Graf 3: Frekvence využívání veřejných zelených prostor v Praze 3.....	45
Graf 4: Zhodnocení kvality veřejných parků a zelených ploch v Praze 3	46
Graf 5: Zhodnocení vzdálenosti sportovních a rekreačních zařízení od místa bydliště	47
Graf 6: Zhodnocení vzdálenosti zelených ploch od místa bydliště.....	47
Graf 7: Zhodnocení pocitu bezpečnosti ve veřejných prostranstvích v Praze	48
Graf 8: Vnímání osvětlení veřejných prostor v noci v Praze 3 – zhodnocení dostatečnosti pro bezpečnost a pohodlí obyvatel	49
Graf 9: Vnímání úrovně hluku ve veřejných prostorech v Praze 3	49
Graf 10: Frekvence dojíždění do práce/školy v rámci Prahy 3	50
Graf 11: Frekvence cestování veřejnou dopravou	51

Graf 12: Celková spokojenost respondentů s životem MČ Praha 3 52

11 Přílohy

Příloha 1: Dotazník

Dotazník o kvalitě života migrantů v Praze 3

Část 1: Základní informace o respondentovi

1. Pohlaví:

- Muž
- Žena
- Jiné

2. Věk:

- 19-30 let
- 31-40 let/*
- 41-50 let
- 51-60 let
- 60 let a více

3. Jaké je Vaše občanství? Můžete uvést více odpovědí, pokud máte více občanství

- Ukrajina
- Rusko
- Arménie
- Ázerbajdžán
- Bělorusko
- Gruzie
- Kazachstán
- Kyrgyzstán
- Moldavsko
- Tádžikistán
- Turkmenistán
- Uzbekistán
- Státy EU (Česká republika, Rakousko, Belgie atd.)
- Státy 3. země (nechci uvádět)
- Ostatní země

4. Jak dlouho bydlíte v České republice?

- Méně než 1 rok
- 1-5 let
- 6-10 let
- Více než 10 let
- Bydlím jinde
- Bez odpovědi

5. Jaké jsou vaše hlavní důvody migrace do Prahy? Můžete uvést více odpovědí.

- Zaměstnání
- Podnikání
- Studium
- Výzkum
- Rodinné důvody (sloučení rodiny atd.)

- Politické důvody
- Status uprchlíka z důvodu vojenského konfliktu
- Jiné

6. Jak dlouho bydlíte ve MČ Praha 3?

- Méně než rok
- 1-5 let
- 6-10 let
- Bydlím jinde

7. V které části Prahy 3 bydlíte?

- Žižkov
- Vinohrady
- Vysočany
- Strašnice
- Bydlím jinde

8. Jaké jsou tři nejdůležitější důvody, pro které jste si vybral/a MČ Praha 3 pro své bydlení? Můžete uvést více odpovědí.

- Pracovní příležitosti ve městské části
- Vzdělávací možnosti ve městské části
- Cenová dostupnost bydlení ve srovnání s jinými lokalitami v Praze
- Doporučení od známých nebo rodiny
- Kvalita životního prostředí (klíma, čistota a udržovanost v okolí, městské parky, zelené plochy, množství stromů a rostlin)
- Dostupnost veřejné občanské vybavenosti (vzdělávání a výchova, Sociální služby, Zdravotnictví, Kultura, Veřejná správa, Ochrana obyvatelstva, Hřiště)
- Dostupnost a pohodlnost veřejné dopravy
- Dostupnost rekreačních zařízení

Jaké změny byste uvítal/anebo si představoval/a k lepšímu ve vašem okolí? (**otevřená otázka**)

Část 2: Vzdělání a zaměstnání

9. Prosím vyberte možnost, která nejlépe charakterizuje vaše aktuální pracovní zařazení. Můžete uvést více odpovědí.

- Student
- Výdělečně činný (zaměstnanec, podnikatel, pracující v rodinném podniku)
- Důchodce, invalidní nebo starobní, trvale v domácnosti nebo na mateřské či rodičovské dovolené
- Nezaměstnaný
- Ostatní
- Bez odpovědi

10. Jaký je přibližný rozsah vašeho současného měsíčního příjmu?

- do 20 000 Kč
- 20 001–30 000 Kč
- 30 001–50 000 Kč
- 50 001–100 000 Kč
- 100 001 Kč a více
- Bez odpovědi

11. Vaše aktuální bydliště:

- Vlastním byt nebo dům nebo vlastní někdo z blízké rodiny
- Pronajímám si byt, dům nebo pokoj.
- Ubytován/á na vysokoškolské koleji
- Pobyt v ubytovně, penzionu nebo hotelu
- Jiné

12. Jaký je Váš názor na úroveň cen bydlení ke pronájmu a pořízení v Praze 3?

- Velmi přijatelné

- Přijatelné
- Neutrální
- Nepřijatelné
- Velmi nepřijatelné
- Bez odpovědi

13. Uveďte míru vaší spokojenosti s následujícími oblastmi:

BATERIE

- Životní úroveň Vaší domácnosti
- Měsíční výdaje na bydlení (poplatky a další náklady)
- Stav budov (z hl. jejich vnějšího vzhledu a kvality interiéru)
- Sousedské vztahy a komunitní život
- Kvalita okolního prostředí
- Celkové uspokojení se současným bydlením

1. Velmi spokojen/a
2. Spíše spokojen/a
Neutralní
3. Spíše nespokojen/a
4. Velmi nespokojen/a
5. Bez odpovědi

Část 3: Veřejná prostranství

14. Jak využíváte veřejné prostory v Praze 3? Můžete uvést více odpovědí.

- Procházky a relaxace v parcích
- Sportovní aktivity na venkovních hřištích
- Cyklistika nebo běh v městské lokalitě
- Pikniky a setkávání s přáteli
- Návštěvy kulturních akcí na veřejných prostranstvích
- Užívání venkovního umění a soch v městském prostředí
- Setkávání v kavárnách nebo restauracích s venkovními prostory
- Práce/studium v kavárnách nebo knihovnách
- Schůzky a pracovní setkání na veřejných prostranstvích
- Využívání venkovních pracovních stanic nebo coworkingových prostor
- Přesun mezi místy pomocí veřejné dopravy
- Zajišťování každodenních úkonů (nákupy, služby)
- Jiné

15. Jak často využíváte veřejné zelené prostory v Praze 3 (parky, zahrady)?

- Denně
- Několikrát týdně
- Jednou týdně
- Měsíčně
- Méně než jednou měsíčně
- Jiné

16. Jak byste zhodnotil(a) kvalitu veřejných parků a zelených ploch v lokalitě Prahy 3?

- Velmi kvalitní
- Kvalitní
- Střední
- Nedostatečná
- Velmi nedostatečná
- Nevyužívám veřejné parky a zelené plochy
- Bez odpovědi

17. Jak hodnotíte vzdálenost sportovních a rekreačních zařízení (např. hřišť, fitness center) od vašeho bydliště?

- Velmi blízko
- Poměrně blízko
- Průměrně vzdáleno
- Poměrně daleko
- Velmi daleko
- Nevyužívám sportovní a rekreační zařízení
- Bez odpovědi

18. Jak hodnotíte vzdálenost zelených ploch od vašeho bydliště?

- Velmi blízko
- Poměrně blízko
- Průměrně vzdáleno
- Poměrně daleko
- Velmi daleko
- Nevyužívám zelené plochy
- Bez odpovědi

19. Jak se cítíte z hlediska bezpečnosti ve veřejných prostranstvích v Praze 3 jako jsou ulice, náměstí či uličky?

- Velmi bezpečně
- Bezpečně
- Neutrálně
- Cítím se poněkud nejistě
- Cítím se velmi nejistě
- Nemohu posoudit/bez odpovědi

20. Jak vnímáte osvětlení veřejných prostor v noci? Je dostatečné pro bezpečnost a pohodlí obyvatel?

- Ano, je velmi dostatečné
- Ano, je dostatečné
- Neutrálně
- Ne, je nedostatečné
- Ne, je velmi nedostatečné
- Nemohu posoudit/bez odpovědi

21. Jak vnímáte úroveň hluku ve veřejných prostorech v této lokalitě?

- Velmi tiché
- Tiché
- Neutrální
- Hlučné
- Velmi hlučné
- Nemohu posoudit/bez odpovědi

22. Jak byste zhodnotil(a) úroveň hygieny a čistoty ve veřejných prostorech v Praze 3?

- Velmi udržované a čisté
- Udržované
- Neutrální
- Neudržované
- Velmi neudržované
- Bez odpovědi

Část 4: Občanské vybavení a urbanistické prvky

23. Jak často cestujete do pracovního prostředí nebo školy? (V rámci Prahy 3 tj. při odjezdu nebo příjezdu do Prahy 3)

- Každý den

- Několikrát týdně
 - Několikrát měsíčně
 - Nedojíždím/nedocházím
 - Bez odpovědi
24. Jak často využíváte následující způsoby dopravy? (V rámci Prahy 3, tj. při odjezdu nebo příjezdu do Prahy 3)
- Městskou hromadnou dopravou
 - Na kole, koloběžce
 - Pěšky
 - Autem, motorkou
1. Denně
 2. Během pracovních dní
 3. Několikrát do týdne
 4. Několikrát do měsíce
 5. Několikrát do roka
 6. Méně než několikrát do roka
 7. Nikdy
25. Jak často cestujete veřejnou dopravou?
- Každý den
 - Několikrát týdně
 - Několikrát měsíčně
 - Jiné
26. Jaký je váš názor na úroveň poskytovaných služeb ve veřejné dopravě v oblasti Prahy 3 zahrnující autobusy, tramvaje a metro?
- Velmi pravidelné
 - Spíše pravidelné
 - Neutrální
 - Spíše nepravidelné
 - Velmi nepravidelné
 - Nemohu posoudit
27. Hodnocení Dostupnosti Služeb v Lokalitě Prahy 3:
- Nákup běžného spotřebního zboží
 - Dostupnost zdravotnických zařízení
 - Dostupnost restauračních zařízení
 - Dostupnost přírodních ploch k rekreaci
 - Dostupnost sportovních zařízení
 - Dostupnost kulturních zařízení
 - Dostupnost komunitních center pro seniory
 - Dostupnost bankovních institucí nebo platebních terminálů
 - Dostupnost sociálních služeb (např. poradenství včetně podpory cizinců)
28. Co byste rádi zlepšili v oblasti Prahy 3 nebo jaké změny byste uvítali ve veřejné infrastruktuře? Můžete uvést více odpovědí.
- Dostupnost běžného spotřebního zboží
 - Dostupnost zdravotnických zařízení
 - Dostupnost restauračních zařízení
 - Dostupnost přírodních ploch k rekreaci
 - Dostupnost sportovních zařízení
 - Dostupnost kulturních zařízení
 - Dostupnost komunitních center pro seniory
 - Dostupnost bankovních institucí nebo platebních terminálů
 - Dostupnost sociálních služeb (např. poradenství včetně podpory cizinců)
 - Dostupnost veřejné dopravy
29. Jak jste celkem spokojen/a se svým životem v městské části Praha 3
- Velmi spokojený/á

- Spokojený/á
- Neutrální
- Nespokojený/á
- Velmi nespokojený/á
- Bez odpovědi